Notulen van de vergadering van de raad van de gemeente Wassenaar, op dinsdag 22 februari 2022, gehouden in de raadzaal van het raadhuis "De Paauw"; aanvang 19.30 uur

---

Aanwezig zijn:
- drs. L.A. de Lange, voorzitter;
- mevrouw mr. M.M. Bellekom-Vogels, ir. B. Boon, ir. I.J.J. Borm, mevrouw D.C. van Deursen-van Gool, drs. R. Everard, mevrouw drs. M.W. Gout-van Sinderen, mevrouw J.E.M. Heijl, drs. H.J.M. Hendrickx, ir. L.W. Koetsier, B.G.J. Menken, mevrouw G.C. Mulder-Jense, H.W. Mulder, drs. G.L.H. Nijman, J.G.C. van Noort, B.G. Paulides, ing. P. Ronke, ing. A.J.L. van Sloten, mevrouw Y. van de Velde, F.G. Weyn RA, R.A. Zoutendijk MBA MSW, leden van de raad;
- R. Bloemendaal, mevrouw C. Klaver-Bouman, drs. H.G. Schokker, C.J.M.W. Wassenaar, mevrouw mr. I. Zweerts de Jong, wethouders;
- drs. J. Kleinhesselink, raadsgriffier, mevrouw C.J.Keltjens, plv. raadsgriffer;
Afwezig: mevrouw B.D.A. Hagen, lid van de raad

---

1. Opening vergadering en mededelingen

De **voorzitter**: Dames en heren, hierbij open ik de vergadering van de gemeenteraad van Wassenaar. En wel op een bijzondere dag, namelijk 22-2-2022. En dat hebben we geweten vandaag en gelukkig maar, want dat bracht de nodige gezellige reuring in de raadzaal of in dit huis. Want we hadden vandaag de nodige huwelijken om deze bijzondere dag te markeren en ik denk dat dat een hulpmiddel is in de toekomst om je trouwdag in ieder geval makkelijk te kunnen onthouden. Dus dat is mooi. Maar we hebben natuurlijk ook een bijzondere raad, omdat dit de laatste reguliere raad is voor de gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart. En sterker nog, op 14 en 15 maart kunt u ook al hier in De Paauw of aan de Johan de Witt stemmen. En dat is ook de reden waarom we het wel feestelijk wilden starten met een petitfourtje met daarbij de bijpassende tekst. Is dit de afscheidsraad? Nee, wel nee. Want op 28 maart is er de formele afscheidsraad, dus vanavond hebben wij ook gewoon nog een heuse agenda en heuse besluiten te nemen met elkaar. Ik ga even kijken van wie wij verder afmeldingen hebben. Die hebben wij niet specifiek gehad. Ik constateer alleen dat ik mevrouw Hagen niet zie en daarmee ga ik ervan uit dat zij vanavond hier niet aanwezig is. Verder zie ik alle raadsleden aanwezig. En zou ik willen voorstellen, mevrouw Heijl, dat u de plek naast mevrouw Gout kunt innemen. Sorry? En de plek naast de heer… Zeker, tussen de heer Van Noort en mevrouw Gout voor de volledigheid. Dat klopt. Dan heet ik ook nog specifiek welkom aan Unity die vanavond ook aanwezig is om verslag te doen in deze vergadering te volgen. En we hebben zo meteen nog een inspreker, maar daar kom ik zo meteen op terug. Ik ga eerst kijken. Zijn er mededelingen vanuit de gemeenteraad? Dat is niet het geval. Jawel. De heer Everard.

De heer **Everard**: Ja voorzitter. Het is niet alleen de laatste raad, maar ik heb morgen ook mijn laatste vergadering van de MRDH, de Adviescommissie voor het Economisch Vestigingsbeleid, dat is het hele woord altijd. En daar staan hele mooie dingen op de agenda de laatste keer. Dus daar wilde ik toch wel heel even iets over zeggen, omdat hierna ook geen commissievergadering meer is. Dus dan dacht ik, ik besteed er toch wel aandacht aan. Om te beginnen wil ik een oproep doen aan alle collega’s die mogelijk herkozen worden, om zich dadelijk vooral ook kandidaat te stellen voor deze commissie, want dit is werkelijk wel, als ik terugkijk, de mooiste commissie die er is. En het is ook buitengewoon goed voor elk raadslid om niet alleen binnen je eigen gemeente actief te zijn, maar ook in de regio. En dan kom ik even tot de inhoudelijke punten. Er staat gewoon een heel mooi agendapunt over de innovatieagenda voor de komende vier jaar op de agenda. Daar staan onderwerpen in, en daar werd ik heel blij van, in ieder geval één onderwerp, dat is de Urban Data, waar de gemeente Wassenaar zich al aan verbonden heeft, maar er staan ook drie andere onderwerpen op de thema’s die de komende vier jaar centraal staan in die innovatieprogramma’s. En dat is de energietransitie, en onder meer het reduceren van de verkeersbewegingen. En als ik zie welke problemen we met het verkeer in Wassenaar hebben, dan denk ik altijd dat we daar natuurlijk helemaal aan verbonden moeten zijn. Dus ik zou me wel af willen vragen, of de wethouder en de ambtenaren ook al aan deze programmalijn voor de komende jaren verbonden zijn, en dat geldt natuurlijk ook voor de energietransitie, want wij zijn een gemeente met een enorm buitengebied. En wij zitten dadelijk niet aan een warmtenet, dus wij moeten het ook echt van innovatie hebben om het voor elkaar te krijgen, en dat zouden wel mijn vragen zijn eigenlijk ook, dus het is niet alleen een mededeling, maar eigenlijk ook wel twee vragen: wat gaan wij, als gemeente Wassenaar, de komende jaren op deze takken van sport doen?

De **voorzitter**: Dit is even een wat vrij figuur, maar daar komen we wel uit. Ik kijk even naar de wethouder Verkeer, die heeft de vraag meegekregen. Of die er even op zou willen reageren. Wethouder Klaver.
Wethouder **Klaver**: Ja, mijnheer Everard, fijn dat u ook al de afgelopen zo een actief lid bent geweest van de adviescommissie, want wij zijn als gemeente Wassenaar steeds duidelijker aanwezig aan de tafel van de MRDH en zoals u ook misschien heeft kunnen zien, wij zijn dus ook een van de leden geweest die het initiatief hebben genomen bij YES!Delft voor de luchtkwaliteitsmeting. En andere gemeenten gaan zich daar nu ook bij aansluiten. Met betrekking tot de andere twee onderzoeken kijken wij goed uit waar het over gaat en of het dus relevant is. En met betrekking tot de Urban Data, dat vind ik nog een stap te ver. Ik heb zelf gezien wat ze daarmee doen in Scheveningen. En dat is wel vrij geavanceerd, dus laten we eerst eventjes kijken wat er precies uitkomt, of we daar kunnen aansluiten, maar het mooie van de MRDH programma's is dat één iemand het initiatief start, en je daarna heel makkelijk aan kan sluiten.

De **voorzitter**: Oké, nou dat was volgens mij nog even goed het vervolg op de mededeling. Mijnheer Everard, dank u wel en succes morgen en ik wil zeer de oproep ondersteunen dat voor de volgende raad er heel veel belangrijk werk voor Wassenaar ook te doen is buiten Wassenaar. Namelijk door actief te participeren in de Metropoolregio en dat heeft u in ieder geval ook in de afgelopen jaren met verve gedaan. Succes morgen daar. Dan kijk ik, er zijn geen andere mededelingen. Dan is er een mededeling aan de zijde van het college. En die mededeling zal ik vanavond doen en gaat over het volgende. Dat is het feit dat vanmorgen het college en vanmiddag de organisatie en u vanavond als raad het nieuws krijgt dat onze gemeentesecretaris Hélène Oppatja vandaag te kennen heeft gegeven dat zij per 1 mei a.s. een nieuwe baan heeft. Hélène Oppatja, onze gemeentesecretaris/algemeen directeur, wordt namelijk directeur bij het CBG, Centrum voor familiegeschiedenis. Het Centrum voor familiegeschiedenis, een expertise- en informatiecentrum, gevestigd in Den Haag, en geeft advies en informatie over genealogie, stamboomonderzoek en familiegeschiedenis. En ik vond het belangrijk om u vanavond direct daarin deze ontwikkeling mee te nemen. U zult begrijpen, want we werken al een tijdje heel goed met elkaar, dat dit natuurlijk voor het college en de organisatie best wel even schrikken was dat deze mededeling kwam. Maar het is aan de andere kant natuurlijk ook niet vreemd als je zesenhalf jaar voor de gemeente Wassenaar en ook voor de werkorganisatie Duivenvoorde hebt gewerkt, want mevrouw Oppatja vult deze rol al vanaf november 2015. In een persbericht dat zo meteen verschijnt, daar vind ik eigenlijk wel heel mooi de motivatie waarin Hélène aangeeft waarom zij graag deze volgende stap wil zetten. En ik citeer: "Voor mij is het nu tijd geworden om een volgende stap te zetten in mijn carrière. Vanuit mijn Indische roots ben ik afgelopen jaren actief betrokken geweest bij de geschiedenis van mijn familie uit voormalig Nederlands-Indië in relatie tot die van Nederland. Het vervullen van het directeurschap van het CBG Centrum voor familiegeschiedenis past hier dan ook goed bij.". Ik wil mevrouw Oppatja, Hélène, ontzettend danken, want zij heeft in de afgelopen tijd, en ze is gelukkig nog niet weg, want tot en met 1 mei is zij aan deze gemeente verbonden, maar wel alvast danken voor haar gedreven rol die zij heeft gespeeld als gemeentesecretaris/algemeen directeur in de afgelopen jaren. En ze heeft een bijzondere grote bijdrage geleverd aan de ontvlechting, de ontwikkeling en de opbouw van een complete, nieuwe, Wassenaarse ambtelijke organisatie. En dat heeft ze op een innemende en creatieve wijze gedaan en wist daarmee mensen te verbinden, en daarmee ook altijd scherp oog voor de medewerkers. En ook het publieke belang vooropstellend voor de inwoners van Wassenaar. En ik denk dat ik u ook namens, u, het totale gemeentebestuur, Hélène Oppatja, heel veel succes wil wensen met een nieuw hoofdstuk in haar eigen persoonlijke geschiedenis. Natuurlijk gaan we deze functie vervullen, alleen daarin is wel het voorstel om dat te gaan doen in de komende tijd door te zoeken naar een interim-gemeentesecretaris, want mede gegeven het feit dat er een bestuurlijke transitie komt, een organisatie in ontwikkeling is, het ons goed lijkt om voor de komende maanden/periode op zoek te gaan naar een interim-gemeentesecretaris. We hebben gelukkig ook een adjunct-algemeen directeur die ook een aantal zaken zal doen. We hebben ook een plaatsvervangende gemeentesecretaris, maar op zoek gaan naar een interim-gemeentesecretaris, om vervolgens van daaruit ook een goed profiel te maken voor de nieuwe toekomstige vaste gemeentesecretaris/algemeen directeur voor Wassenaar. De gemeentesecretaris is vandaag hier aanwezig, dus na afloop van de vergaderingen is er vast nog wel een moment om nader nog het gesprek te hebben. Maar Hélène, dankjewel.

2. Vaststelling agenda

De **voorzitter**: Dank u wel. Zo gaat dat altijd in de politiek. Dan gaan we weer over tot de orde van de dag en dat is het vaststellen van de agenda. En over de agenda is een voorstel toegevoegd, namelijk een raadsvoorstel over de bekrachtiging van de geheimhouding. En mijn voorstel zou zijn om dat als agendapunt 6.f aan deze agenda toe te voegen. Kunt u daarmee instemmen? Dat is het

geval, dat gaan we dan doen. En de heer Van Sloten heeft een motie vreemd aan de orde van de dag aangekondigd over actieve informatieplicht. Met uw goedvinden gaan we die motie als agendapunt 9 behandelen. En dan volgt als agendapunt 10 de vragenronde en dan sluiten we als agendapunt 11 af. Kunnen we de agenda zoals die dan op die manier voorligt vaststellen? Dat is het geval. Dan stellen we hierbij de agenda vast. Op een passend moment, ik denk tussen de twee echte grote bespreekpunten van vanavond, zullen we ook een korte pauze inlasten. En u zult ook vanavond, want de plaatsvervangend griffier is vanavond aanwezig, maar er zal ergens halverwege de avond een wisseling komen en dan zal onze griffier ook nog aanwezig zijn, maar met zo'n opbouw hebben we de wedstrijd in tweeën verdeeld. Dus dat gaat helemaal goed komen. Welkom, Nina.

3. Inspreken

De **voorzitter**: Goed, we hebben een inspreker voor vanavond. En dat is de heer Griffioen over het agendapunt Startnotitie bestemmingsplan Griffioen. Dat is toevallig. Mijnheer Griffioen, ik geef u graag de mogelijkheid om voor vijf minuten in te spreken.

De heer **Griffioen**: Dank u wel voorzitter. Ik zal daar…

De **voorzitter**: En als u het geluid zou willen…

De heer **Griffioen**: Ik heb groen licht, dan doet hij het?

De **voorzitter**: Even kijken wat daar aan de hand is.

De heer **Griffioen**: Hij doet het. Dit gaat niet van de tijd af hoop ik. Goed, dames en heren. Twee weken geleden stond ik niet op deze plaats, maar ik zat een eindje die kant op in de commissievergadering. Veel anders dan uw vragen vanuit die commissievergadering, vanuit mijn eigen archief beantwoorden. Over de financiën bent u vertrouwelijk ingelicht. Dat kon ik niet doen. Inhoudelijk heb ik over de zaak, waar mijn naam aan hangt, eigenlijk niets toe te voegen. Met de opmerking wel dat uw goedkeurende woorden van 2018 over de herbestemming kwekerij, behalve de zege van de provincie, over dezelfde uitgangspunten gingen als nu, waaronder het volume. De opmerkingen die vorige keer gemaakt zijn, waarvan sommige mij toch ook wel persoonlijk geraakt hebben, hebben onverwacht geleid tot openingen en dat is een heel mooi proces geweest van de afgelopen dagen. Ze waren aanleiding elkaar op te zoeken, mijn buren en wij, en tot goede gesprekken te komen. Het eens zijn met elkaar en elkaar begrijpen zijn twee verschillende dingen. Wederzijds begrip is inmiddels zeker ontstaan. We hebben meer inzicht gekregen in elkaars belangen en wensen en merken dat een goed gesprek mogelijk is over de vraag hoe we de ontwikkeling van het terrein vorm kunnen geven. Wat wij samen geleerd hebben is dat participatie en vooral communicatie, en communicatie is heen en weer, van groot belang is en dat kan soms al gewoon aan de keukentafel. Ik hoop daarom dat we met alle partijen, buren, gemeente, ontwikkelaar en mijzelf als eigenaar, tot de beste oplossingen gaan komen. En ik kan u verzekeren. Ik sta daarbij altijd open voor gesprek, waarbij ik wel aanspraak maak, absoluut, op een passende compensatie die besproken is, samen met de rol van de ontwikkelaar. Maar nogmaals, gesprek is altijd mogelijk. Van mijn kant zal ik er dan ook alles aan doen om binnen dat kader en dat van de overheden, rekening te houden met de geboden oplossingen. Daar mag u mij aan houden. Ten slotte leven we in dezelfde gemeenschap. Het is simpel je in te graven, het is de kunst elkaar te vinden. Participatie, het is vorige keer ook besproken in de commissie, is een juridisch lastig begrip en het is niet hetzelfde als je zin krijgen. Maar dat is wederzijds ook uitgesproken. Je niet serieus genomen voelen, zoals mijn buren verwoord hebben, geeft onbehagen. En aan het wegnemen daarvan wordt nu van meerdere kanten gewerkt. Zo hebben uw opmerkingen, althans vanuit de commissie van voor de vergaderingen, die ik in een aantal gevallen werkelijk onterecht vond, via een omweg mogelijk iets heel aardigs opgeleverd en in gang gezet. En zoiets noemen we dan winst, als ik mij niet vergis. En ik hoop dat u dat wilt meenemen bij uw besluit van vanavond. Dank voor uw aandacht. En ik wens u een goede vergadering, want ik moet weg, begrijp ik.

De **voorzitter**: Ja, dat is helaas, dat we nog geen publieke tribune hebben. De volgende keer overigens wel, als corona meewerkt en daar lijkt het op. Dank u wel voor het inspreken. Ik kijk altijd nog wel even, want het is altijd nog mogelijk om aan insprekers nog een vraag te stellen. Dat is niet het geval. U heeft overigens ook zeer nauwgezet de commissie geïnformeerd. Dank daarvoor ook. En dan is het nu tijd voor de raad om het daar verder over te hebben. Dank u wel. Prettige avond.

De heer **Griffioen**: Dank u. Ik ga het thuis volgen.

De **voorzitter**: Heel goed. Dan sluiten we hierbij agendapunt 3, het inspreken af.

4. Notulen

De **voorzitter**: En dan gaan wij naar de notulen onder agendapunt 4. De notulen van de raad van 1 februari 2022. Zijn daar nog opmerkingen over, of kunnen we de notulen vaststellen? Dat is het geval, dan stellen we de notulen hierbij vast van de vergadering van 1 februari 2022.

5. Lijst ingekomen stukken

De **voorzitter**: Dan komen we nu bij agendapunt 5 de lijst van ingekomen stukken. Die is ook nog wat bijgewerkt, want er was wat achterstallig onderhoud op. En de vraag is of er nog opmerkingen zijn over de lijst met ingekomen stukken.

De heer **Weyn**: Sorry, even een punt van orde. De vaststelling van de agenda, daar staat een raadsvoorstel bij een raadsbesluit bekrachtiging geheimhouding, moet dat niet in stemming worden gebracht?

De **voorzitter**: Ja, het punt komt straks onder 6.f in stemming voor de behandeling van het inhoudelijke punt en bij de vaststelling van de agenda hebben we hem erop gezet. Dank. Lijst ingekomen stukken. Ja, de heer Zoutendijk.

De heer **Zoutendijk**: Dank u wel voorzitter. Brief 4501 gaat over een WOB-verzoek. En ik heb begrepen van de schrijver van de brief dat dat verzoek is ingediend op 29 september vorig jaar. Bij mijn weten moet een WOB-verzoek binnen drie weken worden behandeld met een verlengingsmogelijkheid van nog een keer drie weken. We zitten nu in februari. Dus dat roept bij mij de vraag op waarom het zo lang duurt en is dat bij meerdere WOB-verzoeken het geval en wat wordt er dan gedaan en wanneer mag deze burger een antwoord verwachten? Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Om maar meteen met het goede nieuws te beginnen, de indienster van dit WOB-verzoek kan uiterlijk 11 maart de beschikking ontvangen. En het klopt dat dit lang heeft geduurd. Nu is er nog wel een gesprek geweest voor het preciseren van de precieze vragen. Maar het heeft wel lang geduurd. Er is overigens wel een poging gedaan, er is een beeld ontstaan alsof er helemaal geen communicatie is geweest, dat is niet helemaal zo. Maar er is een poging gedaan, en dat past ook in de nieuwe aanpak die de gemeente Wassenaar wel voor ogen heeft, om… Kijk, uiteindelijk is een WOB-verzoek ook gewoon een vraag aan de gemeente en als het een vraag om informatie is, dan proberen we dat ook zo goed mogelijk te doen. Ook in dit geval gaat het over een vraag, dan weet iedereen ook gewoon waar het over gaat, namelijk de ontwikkelingen op de Gemeentewerf en de vragen die daar liggen om ook zo goed mogelijk de indieners van een verzoek mee te nemen in de ontwikkeling. Maar goed, alles is nu op alles gezet om op 11 maart a.s. uiterlijk ervoor te zorgen dat de informatie aanwezig is. Komt het vaker voor dat WOB-verzoeken langer duren? Het eerlijke antwoord is ja. Met dien verstande dat, om u ook mee te nemen, alleen al dit jaar, in het jaar 2022, en het is vandaag 22 februari, hebben we al tien WOB-verzoeken. En daar maak ik mij ook wel een beetje zorgen over, want we krijgen ontzettend veel WOB-verzoeken. Daar kijken we natuurlijk wel naar, en daarom gaan we ook met elke indiener wel het gesprek aan of het niet een vraag is die eigenlijk op een andere manier valt te beantwoorden. Het valt mij ook wel op dat we vrij veel WOB-verzoeken krijgen over ruimtelijke procedures. Eigenlijk kunt u ervan uitgaan dat over elk onderwerp dat u hier bespreekt ongeveer ook wel een WOB-verzoek komt. En daarom proberen we wel om ook veel meer aan die voorkant te kijken of we langdurige WOB-verzoeken kunnen voorkomen. Vorige maand hebben we natuurlijk gesproken over een heel groot WOB-verzoek. Daar wordt aan gewerkt rondom Huize Ivicke. Maar het aantal WOB-verzoeken blijft oplopen en wij proberen daar dus wel echt naar te kijken hoe we dat toch kunnen verminderen en kunnen doen. Dus dat betekent dat de wachttijd soms oploopt helaas. Maar er wordt wel alles aan gedaan om vooral ook aan die voorkant en via die minnelijke weg toch uiteindelijk ook te krijgen… En ook de precieze vraag te definiëren om het aantal WOB-verzoeken wel weer terug te brengen en dat is de stand van dit moment. Dan kijk ik nog even rond. Zijn er over de lijst ingekomen stukken nog andere vragen? Dat is niet het geval. Dan stellen we de afdoeningsvoorstellen van de lijst van ingekomen stukken hierbij vast.

6. Hamerstukken

De **voorzitter**: En dan gaan we naar de hamerstukken.

6.a Vaststellen (gewijzigd) bestemmingsplan Oostdorperweg 198 en 203

De **voorzitter**: En dan beginnen we bij 6.a, vaststellen (gewijzigd) bestemmingsplan Oostdorperweg 198 en 203. Bent u daarmee akkoord? Dat is het geval. Hierbij akkoord. Dank.

6.b Begrotingswijziging uitvoeringplan huisvesting Raadhuis De Paauw

De **voorzitter**: Dan gaan we naar 6.b, Begrotingswijziging uitvoeringsplan huisvesting Raadhuis De Paauw. Kunt u akkoord gaan met dit besluit? Dat is het geval. Stellen we hem hierbij vast.

6.c Startnotitie Lokale Inclusie Agenda Wassenaar

De **voorzitter**: 6.c, Startnotitie Lokale Inclusie Agenda Wassenaar. Daar zie ik dat er een behoefte is aan een stemverklaring. De heer Zoutendijk.

De heer **Zoutendijk**: Dank u wel voorzitter. Ik moet zeggen dat ik die Lokale Inclusie Agenda best een mooi ding vind. Tegelijkertijd vraag ik mij wel af, we hebben hier nog niet zo lang geleden heel concrete plannen aan de orde gehad. Bijvoorbeeld op het terrein van toegankelijke openbare toiletten, dan geven er een aantal fracties, met name ook de VVD en andere fracties, niet thuis en zijn nu enthousiast over zo een notitie. Ik heb eigenlijk liever dat er gewoon hele concrete maatregelen worden genomen als het gaat over toegankelijkheid en inclusiviteit. Dus ik spreek even de hoop uit dat met deze notitie en dadelijk wat er dan ligt, dat misschien de andere fracties wel genegen zijn om hier wat gevoeliger voor te zijn, ook bereid zijn eventueel middelen beschikbaar te stellen als dat nodig is. Dank u wel voorzitter. Ik zal voor stemmen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan brengen we nu het voorstel in stemming. Kan ik ervan uitgaan, ja, dat u de Startnotitie Lokale Inclusie Agenda steunt? Dat is het geval.

6.d Vaststellen begroting 2022 Stichting Openbaar Primair Onderwijs Wassenaar (Bloemcampschool)

De **voorzitter**: Dan gaan we naar 6.d, vaststellen Begroting 2022 Stichting Openbaar Primair Onderwijs Wassenaar, oftewel de Bloemcampschool. Bent u hiermee akkoord? Dan is het geval.

6.e Benoeming voorzitter bestuur Bloemcampschool

De **voorzitter**: Dan gaan we naar 6.e, benoeming voorzitter bestuur Bloemcampschool. Bent u daarmee akkoord? Dat is het geval.

6.f Bekrachtiging geheimhouding

De **voorzitter**: En daar komt hij. 6.f, bekrachtiging geheimhouding. Kunt u daarmee akkoord gaan? Dat is het geval.

7. Startnotitie bestemmingsplan Griffioen

De **voorzitter**: En dan ligt hiermee ook de geheimhouding erop en dat is wel belangrijk bij de bespreking van agendapunt 7. Namelijk de Startnotitie Bestemmingsplan Griffioen en dat betekent dus dat de informatie die gedeeld is die over het gedeelte geheimhouding gaat, dat u die niet in de beraadslaging kunt brengen, maar u heeft wel kennis kunnen nemen van de informatie. Ik ga een inventarisatie maken, waarbij ik wel heb gezien dat er een amendement is ingediend met als eerste indiener de heer Boon. En ik ga verder een inventarisatie maken van wie er vanavond over dit onderwerp wil spreken. Even kijken, dus ik schrijf de heer Boon op als eerste spreker. Verder ga ik inventariseren. Even kijken, ik zie de heer Ronke als tweede spreker, ik zal wat wisselen anders is het wel heel erg rijtje af. Mevrouw Gout, dan de heer Hendrickx. En de heer Zoutendijk wilde ook nog het woord. De heer Paulides. Ja, en de heer Koetsier, en Mulder. Dan doe ik u wel heel erg onrecht. Dan zet ik Zoutendijk, Mulder, Paulides. Dan is dat de volgorde. Dan beginnen we… Ach,

sorry, mijnheer Boon, sorry, mijnheer Van Noort, ik ben in de bonen. Mijnheer Van Noort. Hartstikke goed. Dan sluiten we met u af. Dank u wel. Dan beginnen we bij de heer Boon.

De heer **Boon**: Ja voorzitter, dank u wel. Aansluitend op een uitgebreide discussie in de commissie, net kwamen even de WOB-verzoeken ter sprake, en ter voorkoming dat iemand een WOB-verzoek in dit geval moet gaan indienen, ben ik zelf de geschiedenis in gedoken en heb wat standpunten en uitspraken nog eens geprobeerd te achterhalen. Want het gevoel bekroop mij dat dit dossier zo lang duurt dat er herhaaldelijk over hetzelfde wordt gesproken. Dat leek me voor de aanvrager, maar ook voor ons, niet zo heel efficiënt. Dus ik ben de geschiedenis ingedoken en het leukste was dat vooral toen ik nog niet in deze raad was, in april 2018, toen is er in de commissie over dit onderwerp gesproken en bleek verrassend genoeg iedereen het wel eens te zijn met de raadpleegbrief die door het college was gesteld, waarin een aantal uitgangspunten zijn geformuleerd. Zoals over de inhoud en de… Toen was er weliswaar een ander plan, dat ging uit van een appartementenblok tegen de bossen aan. Maar daarbij is ook aangegeven, dat we ook willen kijken of er een andere mogelijkheid is, door een ander type woningen te kiezen, maar ook een andere plek. Dan zie je dat er dus met elkaar gezocht gaat worden naar een optimale invulling voor dat gebied, want uiteindelijk zijn we het allemaal met elkaar eens inmiddels, dat het uitgangspunt is dat het bedrijf daar op deze manier niet langer blijft. De eigenaar wil daarin meedenken, heeft dus initiatieven genomen en dan is het ook goed om met elkaar door te pakken en ook uiteindelijk een besluit te nemen waarbij iedereen zich kan herkennen in de kwaliteitsverbetering die we uiteindelijk met elkaar willen bereiken op die plek door een natuur- en groeninvulling te realiseren binnen een wel heel uiterst kritisch gevoelig gebied van de provincie dat benoemd is als Kroonjuweel, waar ook nog wat beschermingscategorieën over heen liggen. Met als doel het gebied te beschermen en uiteindelijk de waarden die daar oorspronkelijk waren, ook weer te laten terugkomen en vast te leggen in de bestemmingsplannen die wij met elkaar moeten besluiten. Dat maakt ook dat de discussie wat beïnvloed wordt door het standpunt van de provincie. De provincie heeft aangegeven niet in te kunnen stemmen met een appartementenblok bij de bossen. Daar kan ik mij iets bij voorstellen. Maar de vraag is wat dan? En dan is er door de initiatiefnemer een uitvoerig ruimtelijke onderbouwing gemaakt waarom de nu voorgestelde locatie van woningen aan de kant van de Eikenhorstlaan dan de beste invulling zou zijn op het moment dat die andere kant niet in beeld is. En dan krijg je wel allerlei andere discussiepunten die met ruimtelijke kwaliteit te maken hebben. Hoeveel woningen moeten dat zijn? Waar moeten die dan precies? En dan krijg je meteen ook te maken met de belangen van alle inwoners die daar langs dat gebied wonen op dit moment en een ander uitzicht hebben dan ze misschien in de toekomst krijgen. Maar daar moet je wel met elkaar over in gesprek. En dat is de participatie waar de heer Griffioen ook op doelde. Je moet met elkaar in gesprek en daarom is het mooi dat ook het college voorstelt om de startnotitie, zoals die nu is, het ontwerpstartdocument voor de ontwikkeling van de Griffioen in de inspraak te brengen, zodat ook betrokkenen en belanghebbenden hun reactie daarop kunnen geven. En natuurlijk is het zo, dat vorige keer de stichting Duin Horst en Weide heeft aangegeven dat de kwaliteiten zodanig zijn dat bebouwing daar überhaupt niet past. Maar je vertrekt niet vanuit nul. En dat is wel waarom ik nog eens teruggekeken heb. We hebben al een geschiedenis met elkaar en het gebied ook. Dus daar moet je ook rekening mee houden en dan moet je kijken op welke manier dan toch die kwaliteiten op zo een gunstig mogelijke manier kunnen worden ingevuld, waarbij iedereen zich kan herkennen en natuurlijk kun je ook bij participatie het niet iedereen naar de zin maken, maar je kunt wel rekening houden met argumenten en je kunt kijken op welke manier alle belanghebbenden zich kunnen herkennen in een nieuw plan. Dat is een uitgangspunt dat wij in ieder geval kunnen onderschrijven, dat gesprek aan te gaan en uiteindelijk te leiden tot een nieuw bestemmingsplan en na zoveel jaren uiteindelijk ook een definitieve klap erop geven. Maar toch, om het besluit nog iets meer kracht bij te zetten en nog iets meer te laten aansluiten bij de besluiten die wij in het verleden hebben genomen, heb ik dus inderdaad een amendement voorbereid dat ondertekend is ook door de Fractie Mulder, D66 en de VVD en daarbij gaan wij uit van een aantal tekstuele aanpassingen. Het principe is niet heel veel anders. De strekking van het amendement is om het voor de inspraak vast te stellen en in principe akkoord te gaan met al die voorwaarden die daaronder genoemd zijn, zodat er in ieder geval nog voldoende ruimte blijft om de discussie die nu net gestart is, zoals we hoorden, met de belanghebbenden, een goede plek te geven in de uitwerking die uiteindelijk hierna moet gaan volgen. Daarnaast hebben we ook in aansluiting op de vorige besluiten de commissie dus van 2018 opgenomen dat er 9000 m^3 bebouwing mag komen. En daar kun je allerlei vragen bij stellen. Waarom 9000? En we zijn ooit begonnen met 4800, hoe zit dat precies? Het vertrekpunt is destijds de commissie, 9000 kuub was akkoord en dat is waar we nu op verder gaan en dat is ook wat vastgelegd wordt. En daaraan hebben we dan nog toegevoegd dat het de kwaliteit zou verbeteren als er zo min mogelijk woningen zijn, want je kunt natuurlijk uitgaan van 9000 kuub, die zou je kunnen verdelen in heel veel Tiny Houses, waarbij het hele perceel volstaat. Laten we dat niet doen. In ieder geval is de bedoeling dat het aantal woningen daarbij dan ook beperkt blijft, zodat die ruimtelijke kwaliteit ook

een extra impuls kan krijgen. Dat is het zoeken ook naar de optimale variant. En daarbij is dan ook nog aangevuld dat de definitieve situering en vormgeving van de bebouwing en de ontsluiting van het gebied, want dat is ook een aspect dat natuurlijk niet onbelangrijk is, als er, zoals in het huidige document staat, elf woningen komen. Dan heb je een ander soort ontsluiting en een weg nodig. Dat moet je met elkaar ook vaststellen om te kijken hoe het dan gaat werken. Wie is er verantwoordelijk voor? Is het een openbare weg of niet? Hoe werkt dat precies? Daar hangt wel wat aan vast. Dus dat is waar het amendement op ziet. Volledigheidshalve is er nog een vijfde besluitpunt aan toegevoegd om na de terinzagelegging het definitieve startdocument ter besluitvorming aan de raad voor te leggen. Dat staat ook in het startdocument zelf. Ik begrijp dat ik al in het nieuws ben, maar dat is…

De **voorzitter**: Het is ongelofelijk. Je stelt een startnotitie inclusie vast en de teksten van de amendementen worden zelfs al voorgelezen. Dat is heel goed.

De heer **Boon**: Dus dat is de strekking van het amendement en er is nog wel een vraag bij mij naar aanleiding ook van wat ik allemaal ben tegengekomen ook aan correspondentie, we hebben echt alle informatie gekregen die volgens mij beschikbaar was en nog net niet de geeltjes, maar wel heel veel correspondentie waarvan ik denk, gaat ver, maar daarin werd ook op een gegeven moment gesproken over de anterieure overeenkomst. Ik denk dat het goed is om gelijktijdig met deze uitwerking van de terinzagelegging te starten met de anterieure overeenkomst, voor zover dat nog niet gebeurd is, om zoveel mogelijk parallel te laten lopen, want er moeten natuurlijk afspraken gemaakt worden over inderdaad die ontsluitingsweg die er moet komen, over wel of niet openbare verlichting, vuilophaal, noem alles maar op. En daar moet je met elkaar wel duidelijk over zijn. En ook eventuele kosten die daarvoor aan de orde komen ook kunnen verrekenen en dat is goed om daar die helderheid op dit moment al over te geven. Dus mijn vraag is ook, zit dat in de planning? En het zou goed zijn om bij het ontwerp van het bestemmingsplan dat hierna gaat volgen, dat dan ook geregeld te hebben, zodat we daar geen verrassingen met elkaar hebben en ook voor de initiatiefnemer duidelijk is welke kosten er allemaal uiteindelijk mee gemoeid zijn. Dus hierbij wilde ik dat amendement dan ook indienen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Hiermee wordt het amendement ingediend. U als hoofdindiener, ondersteund door de heer Ronke, de heer Mulder en mevrouw Gout en maakt hij onderdeel uit van de beraadslaging. Dan kan het slotje er af. Dan is het volgbaar. Dank u wel. En dan gaan we naar de heer Ronke.

De heer **Ronke**: Ja, voorzitter, dank. We hebben dit inderdaad uitgebreid besproken in de commissie. Mijnheer Boon heeft nog even een goede korte samenvatting gegeven, dus ik zal alle zaken niet gaan herhalen. Er spelen wel twee dingen die ik wel wil benoemen. We willen in Nederland een betrouwbaar bestuur. Als je nu gaat kijken dat dit plan al 22 jaar geleden bedacht is, mede op initiatief van de gemeente, kan je nu niet meer terug. Laten we zeggen, de gemeente bedenkt iets, we zijn het erover eens, in dat gebied past een handelskwekerij niet en je wilt daarvan af. Dat is het begin van een plan en we komen nu vandaag eigenlijk tot een beslissing dat we dat plan gaan uitvoeren. Ik ben blij dat dat in de laatste raadsvergadering van deze periode nog gaat lukken. Niet te vergeten, de inwoners die daar wonen, die moet je niet vergeten. Ik durf te zeggen dat in dit plan de heer Griffioen al aardig op weg is met participatie. We hebben het slechter gezien. Er is al geparticipeerd, en natuurlijk zijn allebei de partijen het niet met elkaar eens. Er zal nog verder gesproken worden. Het stuk, zoals het er nu ligt, geeft daar ook ruimte voor. En ik hoop dat ze daar ook op een goede manier uitkomen, dat uiteindelijk iedereen gelukkig is. En ik weet het, als je ergens woont in een landelijk gebied. Je heb vrij uitzicht. Het is altijd een teleurstelling als er gebouwd gaat worden. Alleen ja, in Nederland heb je gewoon geen recht op vrij uitzicht. Maar als ik nu ga kijken naar de plannen, dat die dusdanig worden aangepast om het uitzicht voor de bewoners daar zo goed mogelijk te behouden, dat er nog over meegepraat kan worden, dan kan ik zeggen dat wij daar blij mee zijn. De heer Boon zei het al, wij dienen ook mede het amendement in en wij zullen ook voor dit plan stemmen. Dank voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Gout.

Mevrouw **Gout**: Dank u voorzitter. Ja, we hebben in de commissie natuurlijk een uitgebreide discussie gehad. Een van de dingen die we gevraagd hebben en misschien heb ik iets over het hoofd gezien, of hebben wij iets over het hoofd gezien, was ook om een financieel plaatje te presenteren. Collega Boon kijkt van dat is er. Dan kijk ik daar nog even goed naar. We hebben de uitgebreide discussie gehad. Wij zijn natuurlijk ook zeker positief dat we nu een volgende stap kunnen zetten omdat voor ons ook betrouwbaar bestuur een heel groot goed is. En als er een afspraak is gemaakt, wat gedaan is, zelfs nog voordat deze raad begon, in 2018 uitgangspunten vastgesteld, dan is het belangrijk dat we daar dan nu ook de volgende stappen zetten en door gaan

pakken. Heel positief vind ik het ook dat net al met ook inspreken weer opnieuw is benadrukt dat de initiatiefnemer uitvoerig nog steeds met de inwoners, of de omwonenden moet ik zeggen, in gesprek is en dat de belangen goed worden meegenomen in de participatie van de omwonenden. En dat geeft ons ook de positieve impuls om ook het amendement te steunen, omdat dat wat meer ruimte geeft voor het gesprek dat nog verder gevoerd moet gaan worden. En wij zullen dan ook positief instemmen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Ik geef het woord aan de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, dank u wel. Ik moet zeggen dat ik er ruim over heb gesproken met de heer Van Rossem. En wij realiseerden ons toen beiden dat dat zijn laatste inbreng in deze raad is in afwezigheid, maar dat maakt het natuurlijk niet minder. Wij zijn tegen dit voorstel, laat ik dat vooropstellen. Bestuurlijke betrouwbaarheid, of betrouwbaarheid als een gemeente, het argument is gebruikt, ik moet zeggen dat ik dat dan toch nog wel wat vreemd vind, want er wordt gesproken over precedentwerking. En het moment dat precedenten een rol gaan spelen bij bestuur, dan verlies je al heel snel betrouwbaarheid. Bovendien is het in strijd met de structuurvisie en is het in strijd met het bestemmingsplan Landelijk Gebied. Maar we vinden dat het, althans, een deel van de raad vindt dat het wel moet gaan gebeuren, en dat verwondert mij, maar voor mij is dat geen bewijs van bestuurlijke betrouwbaarheid.

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx, er is een interruptie van de heer Boon. De heer Boon.

De heer **Boon**: Ja, zoals ik daarnet zei, heb ik…

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx, zou u uw microfoon willen uitzetten?

De heer **Hendrickx**: Ja.

De heer **Boon**: …de commissievergadering van 9 april 2018 teruggekeken en ook de uitzending van 2017 die er niet was. Toen was Hart voor Wassenaar wel positief, vanwaar deze ommezwaai als het gaat om bestuurlijke betrouwbaarheid?

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, er waren twee dingen aan de hand toen. Dat weet de heer Boon net zo goed als ik. In de eerste plaats waren wij toen in gesprek voor een coalitie samen met het CDA en de VVD. En ja, de situatie was op dat moment dat je probeert om dan, terwijl je bezig bent een coalitie te vormen, over zaken te discussiëren en dan het daar toch eens over te worden. U heeft dat ten slotte vier jaar meegemaakt. Wij gelukkig maar een paar weken. En ik heb u perfecte analyses zien houden hier en dan plotseling een compleet andere mening weergeven, simpelweg omdat u die ten dienste maakt aan de coalitie. Wij vonden dat wij toen met de aanstaande coalitiegenoten mee moesten gaan. En wij vinden dat nu niet. En de reden is dat ondertussen ook wel wat meer informatie op tafel is gekomen en de andere reden is dat wij ook heel erg goed geluisterd hebben naar de omwonenden. En de derde reden is dat wij over veel meer informatie zijn gaan beschikken dan toen. Dus op basis van inhoud zijn wij van mening veranderd en op basis van het feit dat we geen deel uitmaakten van een coalitie waar wij geen deel van uit wilden maken en nu dus een vrijere rol hebben bij onze meningsvorming. Ik kijk even naar de heer Boon of hij daar nog mee om wil gaan. Dat dacht ik al.

De **voorzitter**: De heer Boon.

De heer **Boon**: Nee hoor, daar kan ik niet mee omgaan. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Ronke had ook nog een interruptie.

De heer **Ronke**: Dank voorzitter. Ik realiseer mij dat de verkiezingen eraan komen. Dus de vraag die ik nu ga stellen kunt er ook zeker niet los van zien, maar mijnheer Hendrickx, zegt u nu echt om in een coalitie mee te kunnen doen, zijn wij bereid om bepaalde concessies te doen en op het moment dat wij niet kunnen meedoen, laten we die ook net zo hard weer vallen?

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ik begrijp dat de heer Ronke vanuit zijn positie als VVD’er niet bekend is met het woord concessies doen, omdat zij daar niet toe in staat zijn. Dus ik laat die vraag verder maar

lopen. Er stonden van de week een paar aardige artikelen in De Wassenaarse Krant over applausvee en dat soort dingen. Het is ook een van de redenen en laat ik dat eraan toevoegen dat wij heel veel waarde hechten aan vrij denken. En het moment dat wij ergens een mening over hebben, dan zullen we zo lang als mogelijk bij die mening blijven staan. Dat heeft u de afgelopen vier jaar meegemaakt. En of wij de komende vier jaar in een coalitie functioneren of niet in een coalitie functioneren, we hebben standpunten en we zijn daarin verder ontwikkeld. En laat ik daarover duidelijk zijn dat wij daar in de toekomst minder concessies in zullen doen dan dat we vier jaar geleden daarin hebben gedaan. Ik ga terug naar… Tenzij er nog andere interrupties zijn van de coalitie die daar zinnige dingen over denkt te kunnen zeggen.

De **voorzitter**: Nee, dat is niet het geval, gaat u gerust verder. Het plan Griffioen.

De heer **Hendrickx**: Misschien dat ze ooit nog eens zinnige dingen zeggen, maar dat zal vandaag de laatste kans zijn, dus dat zal niet meer gebeuren. Als ik terugga, want ik heb ook samen met de heer Van Rossem naar de historie gekeken. Het bedrijf is gesticht in 1994. De verschillende structuurnota's en de bestemmingsnota's zijn niet lang daarna tot stand gekomen. Een van de redenen waarom ik kan billijken dat het een lastig traject is geweest voor de heer Griffioen, is dat hij iets wilde bereiken wat tegen de regels was. En ik kan mij voorstellen dat een heleboel colleges zeggen dat ze dat heel moeilijk vinden, maar goed, dit college is wat makkelijker, dus dat zegt wat sneller ja. En dat het daarom nogal wat tijd heeft gekost om hiertoe te komen. Maar het moment dat je een bedrijf begint en je wilt denken aan de verandering van de bedrijfsvoering en je hebt daar geld voor nodig, dan kun je primair naar de bank gaan en secundair kun je kijken wat je aan waarde hebt en dat pogen te verkopen. Dus welke reden Griffioen ook voor zijn bedrijfsvoering had om die grond te verkopen, hij en wij blijven te maken hebben met het feit dat er een structuurnota is, dat er een bestemmingsplan is, waar dit tegenin gaat. En dat is een van de redenen dat wij tegen stemmen. De tweede kwestie die hier speelt is dat wij nauw contact hebben met de omwonenden. We hebben een aantal keren bij elkaar gezeten en het laatste contact dat wij hebben gehad leidt bij mij in ieder geval tot de conclusie dat de participatie en het communiceren met elkaar toch echt op een ander niveau is dan wat vanavond gebezigd wordt. Dus in die zin ben ik ook wat teleurgesteld. De laatste kwestie die voor ons speelt is natuurlijk een ding als verkeer. We hebben altijd problemen om parallel aan ontwikkelingen in dit dorp aan verkeer te denken. Elf woningen betekent … {geluid valt weg}. Dat moet allemaal de N44 op. Dat levert ook weer het een en ander op. Het laatste wat wij daarover te zeggen hebben is dat wij nog steeds geen goede relatie zien liggen tussen de kosten die voor de bedrijfswijziging zijn gemaakt en de opbrengsten die uit de verkoop van deze woningen komen. We hebben berekend, elf keer € 1,25 miljoen. Dan zit je in de buurt van de € 15 miljoen. Stichtingskosten € 6 miljoen. Dan houd je € 9 miljoen over. De gemeente heeft nog wat kosten, de ontwikkeling heeft nog wat kosten, dan houd je € 7 miljoen over. En dat staat niet in verhouding tot de verplaatsing van het bedrijf, de bedrijfswijziging. Dus wij vragen ons af waarom wij met precedentwerking en waar je ook in Wassenaar kijkt, iedereen kan op grond van dit soort redenen groen claimen om dat te gaan bebouwen. We zien geen kwaliteitsverbetering en we zijn daarom gewoon tegen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan geef ik graag het woord aan de heer Zoutendijk.

De heer **Zoutendijk**: Dank u wel voorzitter. Je kunt natuurlijk discussiëren of zo een handelskwekerij daar op de goede plek zit. Het geeft in ieder geval een wat opener karakter aan dat stuk grond dan als daar huizen worden gebouwd. Het liefst zou ik die bollen wel weer terug willen hebben. Dat vond ik helemaal niet zo verkeerd op die plek. En ik heb eigenlijk een vraag aan de wethouder. Stel dat we dit nu niet gaan doen, er zijn kennelijk toezeggingen gedaan. Wat zijn de consequenties als we zeggen beter ten halve gekeerd, we doen het niet. Kan de wethouder daar iets over zeggen? Welke claims kunnen we verwachten anderszins? Is het mogelijk als nog een aantal… Kan er nog wat worden wegbestemd is mijn vraag. En over het amendement heb ik ook nog een vraag, want daar staat ten hoogste 9000 m^3 bebouwing ten behoeve van woningen en bijgebouwen. En dan staat het woordje 'en' ook mogelijk een aantal woningen. Moet ik dat nu lezen dat het en/en is, nou ja. Dat is eventjes van wat staat hier nu eigenlijk. Dat zijn mijn vragen. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Die tweede vraag pakken we maar meteen mee voor de interpretatie, dan geef ik graag het woord aan de heer Boon.

De heer **Boon**: Het is in feite zoals ik het ook al in mijn inleiding zei. Het gaat om 9000 m^3 bebouwing, maar met een zo min mogelijk aantal woningen. Met een zo min mogelijk aantal woningen ja.

De **voorzitter**: Ja, die is nader toegelicht. Die andere vraag blijft open voor de wethouder. Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Mulder.

De heer **Mulder**: Voorzitter, dank. Al veel zinnigs gehoord en ook al wel wat onzinnige dingen. Wij danken de heer Griffioen voor zijn aanhoudende enthousiasme om de gemeente en de gemeenschap ter wille te zijn. Zelfs inzicht geven in de administratie en vervolgens ook in gesprek gaan weer met de bewoners. Dat is heel fijn. Als gemeente hebben we niets anders kunnen doen dan meedenken in een nieuwe oplossing, nadat de provincie ons vorige besluit heeft afgekeurd. Als mede-indiener van het amendement denken wij dat dit inmiddels goed is uitgelegd en danken we ook de heer Boon voor het opstellen van het amendement. We denken dat de heer Griffioen en de omwonenden hier goed mee uit de voeten kunnen en dat na vaststelling van het startdocument er kan worden begonnen met een bestemmingsplanprocedure. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank, het woord is aan de heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja dank voorzitter. Wij betreuren het dat het een weinig transparant proces is geweest. Er is informatie gevraagd aan de wethouder en die is eigenlijk via een omweg naar ons toe gekomen voor een deel. Wij hebben het over een geheimhouding van een brief. Nou, ik geloof dat ik hier aan beide zijden hetzelfde hoor als wat ik zelf geconstateerd heb, ik heb niet begrepen dat er een brief lag, maar dat kan. Wat wij een heel groot probleem vinden is dat de gemeente in dit proces op kosten is gejaagd en straks ook op kosten gejaagd wordt, omdat er onvoldoende juridische onderbouwing aan het voorstel ten grondslag ligt. We vinden het een heel slecht plan en wij twijfelen ook aan de kwaliteitsverbetering. De heer Zoutendijk heeft het net al gezegd, is die kwekerij nu echt zoveel erger dan de elf huizen die er gaan komen? En ook als wij nu inderdaad die verhuiskosten zouden moeten betalen, kan het dan niet een tikkeltje minder? Wat wij missen is eigenlijk de ruimtelijke onderbouwing. Het is leuk dat de architect zelf met een ruimtelijke onderbouwing komt, maar ik begrijp nog steeds niet waarom deze onderbouwing dan zou kunnen op dit stuk als je kijkt naar het gemeentelijke en provinciale beleid. Dan onbenutte bouwrechten. Waarom zouden we die moeten belonen met villabouw? Je kan onbenutte bouwrechten, en zeker in de situatie wanneer je weet dat die toch nooit gebruikt gaan worden, gewoon wegbestemmen. Ja, precedentwerking is al gezegd, met de instemming van de provincie wordt steeds gezwaaid en geschermd, maar ik zie dat helemaal niet, dat de provincie zegt: geweldig plan, ga dat stuk maar lekker volbouwen.

De **voorzitter**: De heer Paulides, er is een vraag van de heer Ronke. De heer Ronke.

De heer **Ronke**: Ja voorzitter, dank. Het is misschien niet echt een vraag, maar ik moet dit toch even kwijt. Er wordt heel makkelijk gesproken over ondernemers die rechten hebben en die gaan we wegbestemmen. Dus dat houdt in dat je in Nederland een bedrijf kan beginnen, waar je bepaalde rechten hebt, en als het een gemeente uitkomt, dan bestemmen wij die even weg. Dus je doet een investering die dus nooit meer zeker is. Ik vind dat onwenselijk om zo makkelijk te praten over het wegbestemmen van rechten. Dank voorzitter.

De **voorzitter**: De vraag is dan, waarom spreekt u over het wegbestemmen van rechten?

De heer **Paulides**: En de vraag is?

De heer **Ronke**: De vraag is mijnheer Paulides, waarom u zo makkelijk van mening bent dat iemand rechten heeft die we kunnen wegbestemmen. Want ik vind dat het in een democratie niet mogelijk is dat je rechten worden wegbestemd.

De heer **Paulides**: Dat is een wettelijke basis, op basis waarvan dat kan. En als je naar Lentevreugd kijkt, en ik denk dat je dat heel goed weet wat daar gebeurd is, dan worden daar ook bouwrechten wegbestemd. Dus zo ongebruikelijk is dat niet. Dat gezegd hebbende…

De **voorzitter**: Nog een tweede vraag. De heer Ronke.

De heer **Ronke**: Ja voorzitter, dank. Ik vind Lentevreugd best wel een goed vergelijkbaar voorbeeld. Mijn schoonmoeder woont toevallig aan Lentevreugd. Ik ben daar jaren, en nog steeds, kom ik bij mijn schoonmoeder over de vloer. Maar daar was natuurlijk wel sprake van compensatie. Niet alleen van wegbestemmen. Bij wegbestemmen hoort wel compensatie.

De heer **Paulides**: Dan zal ik u een ander voorbeeld geven. Het laatste deel, of eigenlijk het eerste deel van de Langstraat, dus het deel vanaf de Kerkstraat, daar staan winkels. Weet u wat er in het bestemmingsplan gekomen is? Nee? Wonen of horeca. Dus daar zijn die winkels ook wegbestemd. Dat heeft uw partij zelf gedaan.

De **voorzitter**: Volgens mij wordt dit nu een zoekplaatje en wel interessante informatie over waar schoonmoeders wonen. Daar wordt niet dagelijks over gesproken. Maar zullen wij teruggaan naar het plan Griffioen? De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ik zal het afsluiten. Wat ik nog steeds mis is de inrichting en het onderhoud op lange termijn van dit gebied. Er wordt geschermd ook weer met die Stichting Duivenvoorde, maar het is helemaal niet duidelijk dat die dat willen doen. En dan denk ik, ja, waarom zou je dat over moeten dragen als je dat als gemeente ook zou kunnen beheren? Dus ik vind het allemaal heel erg onduidelijk en we gaan niet instemmen met het plan. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan de heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Ja dank voorzitter. Ik ben ook even in de geschiedenis gedoken en ik heb inderdaad even de commissievergaderingen ook teruggekeken hoe dat nu precies ging. En wat mij het meeste opviel, want ik heb ook de commissievergadering hier gekeken. Ik was niet zelf aanwezig, maar ik heb wel gekeken, is het verschil in debat en het verschil in aanpak. En de toon van de wethouder ook en de reactie daarop van de raad. Dat is een wereld van verschil en ik heb echt met kromme tenen af en toe die commissievergadering hier zitten kijken, want ik denk dat dit een plan is waar ik op zich niet tegen kan zijn, want ik heb toen ook gezegd dat ik het kon accepteren, maar als dit de opstelling is, en als we zo met elkaar omgaan, dan gaat hem dat niet worden. Dus ik zou echt iedereen willen adviseren om inderdaad die verschillen eens te bekijken, naar de commissievergadering die wij in deze raad hebben gehad en de commissievergadering die we toen hebben gehad, met het toenmalig college, en ook in die gedachte willen kijken naar de stukken zoals we die nu voor ons hebben liggen. Want als dit op een andere manier was gepresenteerd, en ik denk dat het amendement van de heer Boon inderdaad meer recht doet aan de procedures die zijn doorlopen dan het stuk dat hier nu ligt. Als deze raad meer had meegekregen over de achtergrond waarom we nu hier staan, dan hadden we daar niet om hoeven vragen, dan was die onzekerheid daar niet geweest, dan was het duidelijker geweest voor de mensen waarom dit verzoek hier ligt en waarom de heer Griffioen hier al zo lang mee bezig is. En als ik dan nu weer kijk naar dit stuk waar dan weer staat dat de locatie een aantrekkelijke plek biedt om over te stappen voor de beleving van het groen, waar je over kan stappen op fiets en deelscooters. Dit is gewoon onzin. Ga nu niet een stuk vervuilen met dit soort dingen, want dit leidt de aandacht af van wat we aan het doen zijn. Dus ik kan instemmen met dit plan en alleen maar omdat we in het verleden ook hebben gezegd dat we hiermee konden instemmen. Het volume is, zoals de heer Boon inderdaad aangaf, 9000, en dat was al een compromis tussen de wens en wat er toen uit is gekomen. Maar echt een oproep, dit is dan de laatste inhoudelijke raadsvergadering van deze raad, maar om het vervolg echt gewoon stukken beter te doen, opstelling van het college moet beter en de raad kan hier echt op een betere manier over discussiëren. Want wat we net ook weer voor een-tweetjes hebben gezien, jongens, daar wordt niemand vrolijk van.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Ik zat nog even over de schoonmoeder van de heer Ronke na te denken, die is toch wel vanavond genoemd. Misschien werd die er wel vrolijk van. De heer Koetsier.

De heer **Koetsier**: Ik zat niet na te denken over de schoonmoeder van de heer Ronke. Ik ben ook nog een beetje de geschiedenis in gegaan en ik heb allerlei krantenartikelen gevonden uit het jaar 2000. Het is dus van een ontzettend lange geschiedenis. En als CDA vinden wij dat daar echt een keer een einde aan moet komen. Het is natuurlijk een heugelijke dag. Het is 22 jaar later. 22 februari 2022 en het zou mooi zijn als we er nu een structurele vervolgstart aan kunnen geven. Een klap voor de afronding. En zoals gezegd in het document, en ik heb de heer Ronke het ook horen zeggen, laten we het statement betrouwbaar bestuur nu echt gestand doen. Het document praat over betrouwbaar en betrokken. Ik heb ook in de commissievergadering aangegeven, er zijn al zes wethouders mee bezig geweest en ik kan mij ook voorstellen dat er ontzettend veel ambtenaren mee bezig zijn, waardoor je steeds weer de gekste dingen erin terugvindt. En dat viel mij ook op, dat er opeens een mobiliteitsplan moest gaan komen. Maar ja, gelukkig heeft de heer Van Sloten aangegeven dat dat ook geen goed idee is. Nu ligt de startnotitie voor ons met een plan voor ten hoogste elf villa's. Wat ons betreft mag dat ook vervangen worden dat voor de 9000 m^3. Dat is waar het om gaat. Het ligt in de oksel van een terrein, dus daar is het doorzicht toch al

beperkt door de bebouwing. Daar komen dus een paar huizen bij. Dat lost natuurlijk de woningnood niet op, maar we doen wel een oude gelofte gestand. En waar het uiteindelijk om gaat is dat er ruim 5 hectare open natuur bij komt en dat is absoluut een aanwinst. Ik had ook nog zitten denken, toen ik als klein kind daar langs reed, 7 hectare tulpen, dat was eigenlijk best wel mooi geweest, wat betreft kleur. Rood en geel. Ontzettend positief om te horen van de heer Griffioen dat er nu goede gesprekken plaatsvinden. Dat die ontzettend positief zijn en dat zou toch wel kunnen duiden op een mooie afronding. Dus verder vragen we gewoon als CDA nu door te pakken. De provincie staat erachter en dat we als gemeente gewoon de regie nemen en de plannen uitvoeren binnen het tijdsbestek zoals we het nu aangegeven hebben. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank. En dan geef ik graag het woord aan de heer Van Noort.

De heer **Van Noort**: Dank u wel voorzitter. Ja, in de geschiedenis duikend, het is een raar stuk eigenlijk, want we zijn hier bezig alsof er hier een bouwplan aan de orde is. En dat is natuurlijk niet zo, we praten hier over het uitplaatsen van een bedrijf. En dat was al twintig jaar geleden een verzoek van de provincie en gemeente om die gronden terug te geven aan de natuur. En ik denk dat we ook een beetje naar onszelf moeten kijken, want die twintig jaar, dat is wel erg lang. Dan kun je ook wel naar jezelf kijken, goh, hadden we dat niet even sneller kunnen doen. Dus terecht dat de heer Boon begon over die commissievergadering in 2018, waar we duidelijk gesteld hebben wat er daar dan moest gaan gebeuren. Het enige nadeel was dat appartementengebouw tegen die bosrand aan, dat we zeiden: dat moet je niet doen. Er ligt nu een ander plan. En ik denk dat we daar gewoon ja tegen moeten zeggen. Het enige wat mij nog, en dat heb ik toen ook gezegd, die rare tuinderswoning die daar staat midden in dat gebied dat dan aan de natuur teruggegeven moet worden, van mij mag die vierkante kist ook gewoon weggehaald worden. Maar dat terzijde. Het amendement van de heer Boon zullen wij dus ook gewoon steunen, want we denken dat dat een verbetering is ten opzichte van het voorliggende stuk. Dan wilde ik het graag hierbij laten mijnheer de voorzitter, twintig jaar is lang zat, vindt u niet?

De **voorzitter**: Zeker. En over die woning, het was altijd wel een herkenningsbeeld uit mijn jeugd, maar dat terzijde. Dan gaan we naar de wethouder. Wethouder Ruimtelijke ordening.

Wethouder **Wassenaar**: Ja dank u wel voorzitter. Dank aan de raadsleden voor de woorden van steun voor dit voorstel. Inderdaad, eerder gemaakte afspraken, twintig jaar geschiedenis, nu eens een keer stappen gaan zetten. Het is echt heel hard nodig. Er zijn slechts een paar vragen aan het college gesteld en daar wil ik graag even op ingaan. De heer Boon heeft aangegeven: komt de anterieure overeenkomst wel op tijd, neem dat nu gelijk mee, want dan kunnen we dat ook doorwerken qua kosten en duidelijkheid van te nemen maatregelen. Ja, dat is zo. Daar moet het college nog wel een besluit over nemen, maar dat is wel in beeld. En het is ook gewoon dat uiterlijk bij het bestemmingsplan en zeker het streven is om bij het ontwerpbestemmingsplan ook die anterieure overeenkomst in beeld te hebben. Dus daar is aandacht voor. Ja, de heer Hendrickx sprak nog even over een precedent. We meenden juist in het voorstel kenbaar gemaakt te hebben dat het geen precedentwerking kan zijn, omdat de gevallen niet vergelijkbaar zijn, mede gelet op de geschiedenis. De heer Zoutendijk zegt ja, wat zijn nu de consequenties…

De **voorzitter**: Wethouder, er is een interruptie van de heer Hendrickx. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter. Precedentwerking, ik denk van wel. Al wordt in het stuk ontkend dat het precedentwerking zou zijn. Net zoals de wethouder dat nu ontkent. Maar als je kijkt wat er allemaal gebeurt in de jaren, zijn er al heel veel precedenten. En het is hier onlangs ook in de raad genoemd, hoeveel kubieke meter, 100.000 m^3 ten behoeve van de Amerikaanse school, op een plek waar dat echt niet de bedoeling is dat dat bebouwd gaat worden. Dat is een precedent. En zo zijn er meer precedenten, ook in het gebied ten zuiden van Wassenaar. Dus ja, iedere keer, en dat blijft mij bij, denken in mogelijkheden, en ieder resultaat van denken in mogelijkheden leidt tot een precedent en dat vind ik heel ernstig. Maar ik zou nader verklaard willen hebben en dat is mijn vraag aan deze wethouder, waarom hij dit niet als een precedent ziet, gegeven alle beklemmingen die er op dat gebied liggen.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Wassenaar**: Voorzitter, het college ziet dit niet als een precedent, omdat hier expliciet een wijziging van bestemming aan ten grondslag ligt, namelijk terugbrengen naar de natuur en het wegbestemmen van de handelskwekerij. Dat heeft een lange geschiedenis en er is geen enkel geval op dit moment aan te duiden dat gelijkwaardig is en zodanig dat we moeten aannemen dat het nog een keer gaat gebeuren.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, nu begin ik toch, laat ik dat maar even buiten beschouwing. Elf woningen, 9000 kuub. Op welke manier je er ook tegenaan kijkt, is het dan een kwaliteitsverbetering ten opzichte van de huidige situatie? Met alles wat erbij komt en als de wethouder dat ziet als een kwaliteitsverbetering van de huidige situatie, dan kom ik terug op wat ik daarnet zei, dan gaan we nog een heleboel precedenten zien. Dank u wel. En de vraag is, is elf woningen een kwaliteitsverbetering van dat gebied? Dank u wel.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Wassenaar**: Voorzitter, er is nu ook al een bebouwingsmogelijkheid voor de handelskwekerij van 4200 m^2. Dat zou eigenlijk het hele blok neer kunnen zetten, waardoor het doorzicht op het achterliggende land helemaal niet meer mogelijk is. Dus dat wordt weggenomen en ja, door de ontstane situatie moet daar enige compensatie geboden worden. Dat is die 9000 kuub, maar daar is in 2018 al over gesproken. Dus ja, dat is de discussie terughalen. We beginnen hier, zoals de heer Boon terecht al zei, niet op nul. Dus al met al is dit acceptabel voor het college en naar ik hier constateer ook voor een belangrijk deel van de raad. Voorzitter, staat u mij toe verder te gaan. De heer Zoutendijk vroeg ook nog: wat zijn nu de consequenties als we het wegbestemmen? Kan dat überhaupt? Ik vat het maar even samen. Puur technisch kan je natuurlijk gaan wegbestemmen, maar dan kom je in de compensatieregelingen terecht. Als je puur wegbestemt, dan krijg je planschade en dan moet er toch ook een compensatie zijn en verder, als we nu niet meewerken aan dit voorstel, dan denk ik, maar dat is mijn interpretatie, dat de wederpartij een civielrechtelijke vordering zal instellen, omdat er toch wel toezeggingen zijn gedaan. En ik refereer alleen al naar die commissiebehandeling waarin het bestuur kenbaar heeft gemaakt wat hier mogelijk moet worden geacht. Dus dat zie ik als consequenties, maar het voorstel gaat er dus van uit dat we daar zover niet gaan komen. Ja voorzitter, ik denk dat ik hiermee ook alle vragen wel heb beantwoord. De heer Van Sloten duidde nog heel even op de overstapmogelijkheden en de aansluiting op recreatieve voorzieningen. Nou ja, dat is erin gekomen, omdat dat een kans biedt om daar even naar te kijken, maar we staan hier pas aan het begin van het proces met een conceptstartnotitie. Er volgt nog een inspraakprocedure op, waarin er verder overleg met bewoners zal zijn. Laten we even afwachten hoe dat uitpakt in een nadere uitwerking en dan zien we dat in die startnotitie of dat een goed idee is, wat nu geopperd is. Meer is het op dit moment niet. Als het gaat om het amendement, zoals dat door de heer Boon is ingediend voorzitter, ik neem aan dat ik daar gelijk op kan ingaan, dan constateer ik dat de stap die wordt gezet in het amendement wordt erkend. In principe akkoord met de realisering van plannen. Er zal enige bouwmassa zijn. Dat is gecompenseerd en aangegeven in die 9000 kuub. Dat is helder. Het college neemt dus aan dat er een aantal woningen zal komen. Of het er nu tien, elf of negen zijn of misschien iets minder, zoals anderen voor ogen staat, dat zal de verdere invulling van het traject met zich meebrengen. En dat is ook de opdracht in het amendement om daar nader naar te zoeken, met elkaar in discussie te gaan en ik denk dat dat ten opzichte van de afgelopen twintig jaar in zijn totaliteit als een positieve stap moet worden gezien. Dus in dat verband is het advies van het college op dit amendement oordeel raad. Tot zover.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. En dan ga ik de raad rondkijken of er nog een behoefte is aan een tweede termijn. In de eerste termijn hoorde ik zelfs al een paar stemverklaringen. Ik denk dat dat niet het geval is. U heeft een advies gekregen over een appreciatie van het amendement, oordeel raad. Dan ga ik kijken of er behoefte is aan een stemming. Nee, we gaan eerst het amendement in stemming brengen en dan ga ik daarna kijken of er nog behoefte is aan een stemverklaring. Het amendement, ingediend door de heer Boon, ondersteund door de heer Ronke, de heer Mulder en mevrouw Gout.

Amendement Startdocument locatie Griffioen
Ingediend door Lokaal Wassenaar!, VVD, Fractie Mulder en D66

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 22 februari 2022;
gehoord de beraadslagingen;

constaterende dat:
- het perceel Rijksstraatweg 601a door de provincie is aangemerkt als Kroonjuweel en gebied met beschermingscategorie 2;

- zowel in het bestemmingsplan als Structuurvisie Landgoed aan Zee het perceel is aangemerkt als waardevol open gebied;
- het huidige tuinbouwbedrijf/kwekerij is gelegen in de voormalige ecologische verbindingszone en in de Duivenvoordecorridor;
- de huidige eigenaar van de gronden heeft aangegeven de bedrijfsactiviteiten te willen stoppen overeenkomstig het gemeentelijk beleid;
- de commissie Fysieke Leefomgeving tijdens de vergadering van 9 april 2018 een positief standpunt heeft ingenomen ten opzichte van de uitgangspunten en beoordeling die in de raadpleegbrief destijds werden voorgelegd;
- in de oplegnotitie voor de commissie van 9 april 2018 de volgende uitgangspunten zijn geformuleerd:
  - locatie van de drie appartementen villa's op perceel beter onderbouwen, waarom is er bijvoorbeeld geen aansluiting gezocht bij bestaande bebouwing Eikenhorstlaan;
  - de mogelijkheid onderzoeken of een andere opdeling van volumes een verbeterde referentie aan villa's oplevert en het verder/beter uitwerken van een inpassingsplan;
- het nu voorliggende voorstel een ontwerpstartdocument herontwikkeling Griffioen betreft dat op basis van het standpunt van de commissie Fysieke Leefomgeving d.d. 9 april 2018 is ingenomen om onder een aantal voorwaarden in principe in te stemmen met een totaal bouwoppervlak van 1400 m^2 en een bouwvolume van 9000 m^3.

besluit:
het ontwerpbesluit behorend bij het raadsvoorstel over Startdocument locatie Griffioen als volgt te wijzigen:

1. het (ontwerp)startdocument Griffioen vast te stellen voor inspraak en daarmee in principe akkoord te gaan met de herontwikkeling van deze locatie, inhoudende dat:
   I. de bestaande bedrijfsactiviteiten van de handelskwekerij worden gestaakt en alle aanwezige bebouwing (met uitzondering van de tuinderswoning/bedrijfswoning) en verharding wordt verwijderd;
   II. 5,7 hectare (de geestgronden) zal worden ingericht conform de cultuurhistorische en landschappelijke randvoorwaarden vanuit gemeentelijk en provinciaal beleid;
   III. ten hoogste 9000 m3 bebouwing ten behoeve van woningen en bijgebouwen mag worden gebouwd en met een zo gering mogelijk aantal woningen op de resterende 1,3 hectare en de tuinderswoning/bedrijfswoning een burgerwoning wordt conform de in het startdocument genoemde randvoorwaarden;
   De definitieve situering en vormgeving van bebouwing en ontsluiting na de participatie en ter inzage legging zal worden bepaald;
   IV. na vaststelling van het definitieve startdocument geen inspraak of participatieprocedure meer hoeft te worden gevolgd en dat er kan worden gestart met de terinzagelegging van een ontwerpbestemmingsplan;

   nieuw besluitpunt 1 V toe te voegen:
   V. na terinzagelegging het definitieve startdocument ter besluitvorming aan de gemeenteraad voor te leggen als basis voor het op te stellen bestemmingsplan;

2. het ontwerpstartdocument gedurende zes weken voor eenieder ter inzage te leggen."

De **voorzitter**: Wie is voor het amendement? Dat zijn de fracties van Lokaal Wassenaar!, VVD, Fractie Mulder, het CDA, GroenLinks, D66 en de PvdA. Wie is tegen het amendement? Dat is Fractie Zoutendijk, DLW en Hart voor Wassenaar. En hiermee is het amendement aangenomen. Dan ga ik kijken. Is er nog behoefte aan een stemverklaring? Dat is niet het geval. Dan ga ik het gewijzigde voorstel, want dat is gewijzigd met het amendement dat zojuist is aangenomen, waarbij op beslispunt 1 gewijzigd is voor inspraak en daarmee in principe akkoord te gaan. Onder 2, 9000 m^3 bebouwing ten behoeve van woningen en bijgebouwen. En 'met een zo gering mogelijk aantal woningen' is toegevoegd en de definitieve situering en vormgeving van bebouwing en ontsluiting na participatie en terinzagelegging zal worden bepaald. En er wordt een beslispunt 5 toegevoegd. Na terinzagelegging het definitieve startdocument ter besluitvorming aan de gemeenteraad voor te leggen als basis voor het op te stellen bestemmingsplan. Dit is het gewijzigde besluit. Wie is voor dit besluit? Dat zijn de fracties van Lokaal Wassenaar!, de VVD, Fractie Mulder, het CDA, GroenLinks, D66 en de PvdA. Wie is er tegen? Fractie Zoutendijk, DLW en Hart voor Wassenaar. En hiermee is het geamendeerde besluit Griffioen aangenomen.

8. CO_2-Prestatieladder

De **voorzitter**: Dan gaan we door naar het volgende agendapunt, want ik kijk even naar de klok, maar volgens mij kunnen we alvast wel aan de eerste termijn aan de zijde van de raad beginnen met de CO_2-prestatieladder. En daarbij heb ik gezien dat er in ieder geval een tweetal amendementen van tevoren zijn aangekondigd en dat is door de heer Borm gebeurd en dat is door de heer Van Sloten gebeurd. Dus met uw goedvinden geven we de heer Borm en de heer Van Sloten als eerste het woord en ga ik verder met de inventarisatie. En nu kijk ik even mijn hoek in om niet de heer Van Noort te vergeten. Mag ik u het woord geven? Dan geef ik u als derde het woord, dan hebben we dat weer gecompenseerd. Mevrouw Gout. De heer Zoutendijk. Andere mensen nog het woord? De heer Paulides. Ik kijk nog even. De heer Hendrickx? Nee. Oké, de heer Van Sloten hadden we al. De heer… het CDA? Niet? Oké. Dan kijk ik rond. En even kijken, de heer Weyn. Dan beginnen we met de heer Borm.

De heer **Borm**: Dank voorzitter. De VVD heeft samen met een aantal andere partijen een amendement voorbereid. Ik zou dat bij dezen formeel ook willen indienen, zodat dat onderdeel vormt van de beraadslagingen. Wij hebben anderhalf jaar geleden gevraagd middels een motie om de CO_2-prestatieladder in de ambtelijke organisatie op te nemen. We zijn blij dat het college op de valreep van deze periode met een concreet voorstel daartoe gekomen is. Wij steunen het van harte dat er snel aan de slag gegaan wordt om certificering op niveau 3 voor onze organisatie aan te vragen. En op een paar andere punten hebben wij in het amendement wat voorstellen om dit vraagstuk breder aan te pakken gedaan. We vinden namelijk dat de aandacht niet alleen op de E, environmental, en dan daarbinnen het onderwerp CO_2-uitstoot bij de ambtelijke organisatie moet liggen, maar dat er de komende periode, zoals in het bedrijfsleven al twintig jaar gebeurt, ook met de S en de G, de social- en de governance-aspecten, in de besluitvorming rekening gehouden moet worden. Het is een brede maatschappelijke trend dat we E, S, G in de besluitvorming integraal meenemen. We denken dat dat de kwaliteit van de ambtelijke organisatie en de kwaliteit van de raadsvoorstellen en het gemak waarmee toekomstige raadsleden integraal overwegingen mee kunnen nemen in hun besluitvorming goed zal doen. We gaan niet het hele amendement voorlezen, alleen even de highlights aanstippen. Allereerst, we schrappen dus dat we de quickscan naar niveau 5 willen doen om de reden dat dit zich committeert om verder te gaan in de doelstellingen dan het rijk. En wij zijn van mening, gezien hebbend in deze raadsperiode, dat landelijke wet- en regelgeving/doelstellingen soms in de vertaalslag naar het lokale nog niet helemaal goed doorberekend lijken te zijn in alle gevallen en we willen ervoor waken dat we blind ons committeren om altijd verder te gaan. En wij willen graag, zoals we dat ook hebben gevraagd als uitgangspunt, toen de nieuwe ambtelijke organisatie voor onze gemeente geformeerd werd, het kader toegepast gezond verstand laten prevaleren boven altijd maar een schepje bovenop landelijk te plaatsen. Daarom vinden we ook dat dit amendement en het tweede amendement dat hierna waarschijnlijk geïntroduceerd en aangekondigd zal worden, niet met elkaar verenigd zullen kunnen worden. Want dezelfde reden dat het nodig is om wat ons betreft 'en vijf' te schrappen, certificering op niveau 5 te schrappen, dat we niet altijd een schepje bovenop het landelijke willen doen, is ook de reden dat het wat ons betreft geen goed idee is om het doel voor CO_2-reductie voor de gemeentelijke organisatie minimaal gelijk te stellen aan de doelstellingen en ambities in het kader van duurzaamheid die het rijk heeft. Dus daarmee hebben we direct al in onze inbreng zowel op ons eigen amendement een toelichting gegeven, als een appreciatie op het waarschijnlijk zo direct nog in te dienen amendement. Wij zijn heel blij, samenvattend, met het voorstel. We vinden ook dat als dit voorstel straks uitgewerkt is dat de ambtelijke organisatie goed in kaart heeft gebracht met die certificering op niveau 3, waar de CO_2-uitstoot zich bevindt, dat er iets met die informatie gedaan moet worden. Dit is niet alleen maar meten, maar het is ook de bedoeling dat erop gestuurd zal gaan worden. Maar eerst meten, dan goed overwegen hoe we een sturingssysteem in kunnen richten en dan ook goed gaan sturen en niet in het luchtledige besluiten ons te committeren aan landelijke doelstellingen en daar nog een schepje bovenop te doen. Dat klinkt misschien leuk, maar daar hebben onze inwoners niks aan en daar doen we de organisatie ook zeker geen plezier mee. Wij hebben genoeg uitdagingen de komende periode. We vinden het een heel belangrijk onderwerp, maar we willen daar op een verantwoorde wijze mee omgaan. Dank.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Het woord is aan de heer Van Sloten. En u had het amendement hiermee ingediend en het amendement wordt mede ondersteund door de heer Mulder, de heer Weyn, mevrouw Gout, de heer Koetsier en de heer Zoutendijk. Dan gaat het slotje hier vanaf en maakt het amendement daarmee onderdeel uit van de beraadslaging. Het woord is aan de heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Dank voorzitter. Zoals aangekondigd door de VVD heb ik ook inderdaad een amendement op de CO_2-prestatieladder. Zonder de discussie in de commissie over te gaan doen, wil ik eigenlijk het kort introduceren en een korte reactie geven. De CO_2-prestatieladder is een

middel om de CO2 of de CO_2-equivalenten te meten van een organisatie. Maar een belangrijk onderdeel van de hele systematiek is dat je doelen stelt. Die doelen zitten niet in het voorstel en mijn amendement is erop gericht om voor Wassenaar doelen op te nemen en ik heb daar, zoals het GroenLinks betaamt, ontzettend mijn best gedaan om dat zo simpel mogelijk te houden. Maar ook om het realistisch te houden, dus door niet dingen te gaan roepen en als je nu de verkiezingsprogramma's leest, dan denk ik: hoe gaan we het in vredesnaam doen? Ik heb hier nu een amendement voorbereid om iets te doen waarover wij gaan en dat is de eigen ambtelijke organisatie. En het verzoek is simpel, of eigenlijk het besluit is simpel. We nemen, als gemeentelijke organisatie, dus het stukje waar we echt zelf over gaan, gaan we gewoon voor dezelfde doelstellingen als die het rijk voor zichzelf stelt en dat is een klimaatneutrale bedrijfsvoering in 2030. Dat is niet heel gek. Dat is niet superambitieus. Dat is een haalbaar voorstel. Daarvoor komen ook honderden miljoenen beschikbaar voor uitvoeringskosten in het nieuwe Klimaatfonds. Dus dat is te halen. Het leek mij dat dit gewoon een raadsbreed gesteund amendement zal zijn. Ik vind het spijtig dat de VVD het niet kan steunen. Maar ik wil het inderdaad hierbij indienen. En daarnaast wil ik inderdaad nog een aantal opmerkingen maken over het klimaatbeleid dat we hebben gevoerd. Op dit punt ben ik dan even terug gaan kijken van wat hebben we nu inderdaad gedaan op het gebied van klimaatbeleid de afgelopen vier jaar. En dan kom je terug bij het Klimaatprogramma. En het is interessant om te zien dat het Klimaatprogramma, dat is begin 2019 vastgesteld, volgens mij met algemene stemmen. De enige partij die tegen was, was GroenLinks, tegen het Klimaatprogramma van deze gemeente, omdat ik het toen niet uitvoerbaar vond en ik heb toentertijd ook een amendement ingediend op het Klimaatprogramma en daar stond ook in voor elk jaar van de routekaart concrete doelen of producten, een jaarlijks evaluatiemoment, of een duidelijke opdracht. Toen werd dat door de voltallige raad verworpen, voor was GroenLinks, tegen de rest van de fracties. Het is bijzonder spijtig, en ik vind dat wel een evolutie die we hebben gezien dat dat toen niet is aangenomen, maar ik vind het wel goed om te zien dat de raad nu dus actiever bezig is om dit soort dingen wel te doen en dus te zien dat het echt nodig is dat we concrete doelen halen. Dus ik hoop dat er steun is voor het amendement. Nogmaals, het is geen ontzettende GroenLinksambitie die niet te halen valt, maar gewoon een heel pragmatische keuze om de rijksdoelstellingen over te nemen door de gemeente. 2030, dat moet te doen zijn. En voor de rest hoop ik dat we inderdaad de komende vier jaar, met welke coalitie dan ook, daar echt stappen in kunnen gaan zetten en daadwerkelijk maatregelen gaan nemen en al zou het maar één zonnepaneel zijn op een gemeentegebouw, dat zou al mooi zijn.

De **voorzitter**: De heer Borm. Nog een interruptie.

De heer **Borm**: Ja, dank voorzitter. Ik zal geen appreciatie doen, dat komt in de tweede termijn wellicht, maar ik zou even een paar vragen aan de heer Van Sloten willen stellen. Want hij stelt dat er landelijk allemaal middelen beschikbaar gaan komen. En die zullen het wel dekken, dus is het rond en verwacht hij dat het ook raadsbreed gesteund zal gaan kunnen worden. Maar we nemen vandaag een besluit en met uw amendement erbij, dan zouden we een besluit nemen om het doel voor onze ambtelijke organisatie minimaal gelijk te plaatsen aan niet alleen de doelstellingen, maar ook de ambities. Hoe kunt u dat nu verenigen met de uitspraak dat er nu op dit moment bij het nemen van het besluit sprake is van dekking en dat het nu uitvoerbaar is? Dat is vraag 1 en vraag 2 is, wat gebeurt er als het rijk straks - ik heb maar twee vragen hoor - zijn doelstellingen of zijn rekenmethodiek over een jaar weer bijstelt? Bijvoorbeeld dat nu nog CO_2-rechten ingekocht mogen worden, stel dat je er dus niet in slaagt, dat je het kunt handelen in de buurt en dat er over een jaar gezegd wordt, nee, het rijk gaat het helemaal doen zonder inkoop van die rechten. Dan hebben we ons nu gecommitteerd niet aan het doel van 2022, maar aan op elk moment in de tijd het dan geldende doelstellingenniveau en ambitieniveau van het rijk. Heel gevaarlijk, dus vandaar de vraag hoe de heer Van Sloten daar tegenover staat.

De **voorzitter**: De heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Ja, je zou haast denken dat GroenLinks het kabinet vormt en dat het heel gevaarlijk is welke ambities er komen. Ja, ik kan daar heel veel over zeggen, maar dit is er juist op gericht, en dat staat ook in de toelichting, dat volgens mij is dit waar het juist om gaat, dat we een doelstelling vaststellen in 2030, die is nu vastgelegd. Tussendoelen zijn ook voor het rijk nog niet echt vastgelegd. Daar wordt wel aan gewerkt. Maar dat komt inderdaad. Het probleem is een beetje dat er niks gebeurt. En daarom gaan die doelstellingen steeds omhoog. En daarom wordt dat steeds bijgesteld. En daarom zegt Europa: we moeten naar 55%, en zegt de coalitie: we gaan beleid maken tot 60% voor heel Nederland in 2030. En het dringt volgens mij nog niet tot iedereen door, dat dit ontzettend serieus is en dat we dus acties moeten gaan ondernemen en dat we keuzes moeten maken en die keuzes hebben inderdaad financiële consequenties. En dan gaat het

niet zozeer om terugverdientijden, maar wat we moeten doen. En het klimaatbeleid is ambitieus in Nederland. En dat is ambitieus, omdat we te lang niks hebben gedaan. Het is niet heel gevaarlijk om de rijksdoelstellingen over te nemen. En dan de vraag over de uitvoerbaarheid en de dekking. Er zijn inderdaad honderden miljoenen opgenomen voor uitvoeringskosten voor medeoverheden. En medeoverheden is een eufemisme voor lagere overheden tegenwoordig vanuit de rijksoverheid. Dus daar komt inderdaad geld beschikbaar, omdat wordt gezien dat dat nodig is. En dat gaat onder andere zitten… En tot nu toe bijna elke actie die wij nemen in deze gemeente op gebied van duurzaamheid komt uit deze rijksgelden. We hebben zelfs inderdaad bij de begroting vastgesteld dat we niet precies weten wat we gaan doen, omdat we afwachten wat de bijdrage vanuit het rijk wordt. Dus het is niet heel gek om dit gewoon zo te doen. En dat regels veranderen, ik kan er donder op zeggen dat de regels over vier jaar nog hoger zijn. En dat komt omdat er gewoon te weinig gebeurt. En iedereen komt nu naar Den Haag toe om te zeggen: hartstikke leuk dat de doelstellingen er zijn, maar wij kunnen er niet aan voldoen. En op een gegeven moment is dat niet meer houdbaar en moeten we het gewoon gaan doen. En dit is erop gericht om een kader mee te geven, zodat de organisatie zelf in kan vullen hoe ze dat gaat doen, daar gaan wij als raad verder niet over. Alleen maar de randvoorwaarden scheppen, zodat de organisaties zelf, die daar veel beter inzicht in hebben maatregelen kunnen voorstellen om aan de doelen te gaan voldoen. Dus ik zie het in de uitvoerbaarheid niet spaak lopen. En qua dekking gaan we het helemaal redden met de gelden die vanuit de overheid komen. Ik weet het niet, dat is een heel eerlijk antwoord. Ik weet het niet. Maar ik denk wel dat we het moeten doen. En ik denk dat we er niet langer aan ontkomen dat we anderen gaan opleggen wat we gaan doen. En ik denk dat we er niet langer aan ontkomen dat we dus het gemeentevastgoed gaan verduurzamen. Ik denk dat we er niet langer aan ontkomen dat we dit jaar eindelijk in de IHP vast gaan stellen, dat gemeentegebouwen, waaronder scholen, gewoon verduurzaamd moeten worden. Want ik vind het bizar, echt bizar dat wij hier € 12,5 miljoen gaan besteden aan De Paauw, en we in deze coalitieperiode hebben gezegd: nee, verduurzaming van scholen, daar hebben we geen geld voor. Enkelglas in basisscholen is geen enkel probleem in de gemeente Wassenaar, omdat de gemeente niet wil bijbetalen. Ik vind dat bizar en dat gaat dan nu verder dan dit. Dit is gewoon een doelstelling voor 2030, klimaatneutraal als organisatie. Dat moeten we gewoon kunnen halen.

De **voorzitter**: Oké, dank u wel. Mevrouw Gout, interruptie.

Mevrouw **Gout**: Ja, dank u. Dank u voor uw gloedvolle betoog. Mag ik vragen, hoe ziet u, u zei al als de rijksdoelstellingen wijzigen, dan zien we dat wel weer verder. Hoe kijkt u daar precies tegen aan?

De **voorzitter**: De heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Ja, net als de rest van heel Nederland. En dat is, als de wetgeving verandert, verandert de wetgeving. En als die Klimaatwet aangepast wordt, dan wordt de Klimaatwet aangepast en moeten we daar aan voldoen. En dan is er gewoon een uitvoeringstoets op de wetgeving en dan wordt er gekeken of het haalbaar is. En ik denk en ik verwacht op dit gebied, zeker op het gebied van de klimaatdoelstellingen dat die uitvoerbaarheidstoets steeds meer gaat zitten om 'we moeten' in plaats van 'hoe gaan we dit doen'. En dan moet het maar zoals het gaat. De doelstellingen zijn voor iedereen ambitieus en we ontkomen er niet aan. Zeker niet dat wij in Wassenaar zeggen: voor ons moet het even een tandje minder. Zo simpel is het.

De **voorzitter**: Dank, u was volgens mij ook aan het einde van uw betoog. De heer Borm, u gaf niet aan dat u nog een vervolgvraag had, maar u heeft nog een prangende vervolgvraag begrijp ik? Gaat uw gang.

De heer **Borm**: Ja, dank voorzitter. Ik zou graag van de heer Van Sloten willen weten waarom hij er nu, gehoord zijn betoog, waar heel veel ware en goede dingen in zitten, voor is om direct een doel te stellen, waar hij dan van oplegt: dit is realistisch, want er komen rijksmiddelen. In plaats van te vragen aan het college om met een voorstel te komen om met een in de ogen van het college en dus ook de ambtelijke organisatie, uitvoerbaar doel op de CO_2-uitstootvermindering van de eigen organisatie te komen. Want daar zouden we heel sympathiek tegenover staan. Dan weten we dat het uitvoerbaar is, omdat het goed overwogen in een voorstel uitgewerkt is. Dus de vraag aan de heer Van Sloten is, waarom vraagt hij niet om een voorstel van het college om een doel hierop te plaatsen en moet het nu direct, vrij snel met een summiere onderbouwing met, wat u zelf ook al aangeeft, twijfels bij of het inderdaad financieel rond te breien valt en geen duidelijkheid over wat dan de gevolgen zullen zijn?

De **voorzitter**: De heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Ja, volgens mij zijn de rijksdoelstellingen voor 2030 vastgelegd. En dat is klimaatneutraal. Dat geeft ons zeven jaar de tijd om stappen te zetten om daar te komen. En volgens mij is zeven jaar voldoende tijd om dat te realiseren. En ik zeg niks over het volgende jaar. Ik zeg niks over drie jaar. Ik zeg alleen maar, over het einddoel. Tenzij dat wordt aangepast. Maar als het college besluit: we gaan het doen volgend jaar 1%, een jaar later nog 1% en het laatste jaar gaan we in een keer 95% eraf gooien. Dat is dan wat het is, maar dat is dan hoe de eigen organisatie het invult. Ik stel een einddoel. Ik eis niks voor volgend jaar, behalve dan dat we het misschien te zien krijgen, maar ik stel een einddoel en dat is niet volgende week. Dat is in 2030. Dat lijkt me voldoende kaders en voldoende ruimte binnen die kaders om als eigen organisatie een invulling aan te geven.

De **voorzitter**: Helder. Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Van Noort.

De heer **Van Noort**: Dank u wel voorzitter. Iemand zei vanavond, ja, CO_2, het is eenvoudig zat. Het is natuurlijk hartstikke moeilijk eigenlijk. Wat ik in eerste instantie zag in dat raadsvoorstel van het college: dit is een stuk, het moet, laten we het maar zodanig voorleggen dat er weinig een buil aan kunnen vallen. En dan gaan we weer vrolijk verder. Tot mijn grote vreugde kon ik gisteren constateren dat de partijen die het college vormen, de coalitiepartijen, opeens met een amendement komen dat mij heel goed deed. Want je ziet al gelijk dat er geprobeerd wordt ook een stuk inhoud aan zo een stuk te geven waar je wat verder mee kan en dat verdient lof gewoon. Het laat ook zien dat dualisme ook kan werken voorzitter. Dus mijn complimenten daarvoor. En ik zie dat de heer Van Sloten er nog een keer overheen gaat om het nog eens extra te stimuleren. Ik denk eigenlijk niet dat die amendementen elkaar bijten. Ik neig dan toch om het amendement van de coalitiepartijen als eerste te steunen en voor het overige wacht ik even af hoe het college hierop reageert, als u dat goed vindt. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan mevrouw Gout.

Mevrouw **Gout**: Ja dank u voorzitter. Tijdens de commissievergadering hebben wij ook al uitgesproken dat wij het bijzonder prettig vinden dat er nu eindelijk dit voorstel ligt om de CO_2-prestatieladder in te gaan voeren. Organisaties die er al mee werken hebben laten zien dat het echt een heel nuttig instrument is om je klimaatdoelstellingen weer dichterbij te brengen. En de wijzigingen die in het amendement staan ondersteunen wij. Die geven nog meer diepgang aan dit voorstel. Als het gaat om het voorstel van het amendement van GroenLinks, dat willen wij ook gewoon steunen, omdat we denken dat het elkaar versterkt en dat het heel goed is om naast een instrument om te meten, ook een concreet doel vast te stellen. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Dank. Het woord is aan de heer Zoutendijk.

De heer **Zoutendijk**: Dank u wel voorzitter. Ja, nog even over die rijksdoelstellingen. Die rijksambities, we weten allemaal dat er een buitenparlementair regime is opgetuigd, dat zonder expliciet democratisch mandaat of verantwoordingsplicht klimaatplannen doorvoert en op eigen gezag de samenleving een bepaalde richting uitdrijft. We hebben nu te maken met een minister, een klimaatdrammer in het kabinet, die nog niet het verschil tussen stikstof en kooldioxide schijnt te weten. Miljarden, miljoenen worden besteed voor allerlei van dit soort plannen, terwijl er echt nog andere problemen in Nederland zijn. Dus laat ik zo zeggen, het amendement van de heer Van Sloten is denk ik verder strekkend dan het andere amendement dat er ligt. Dus ik zal het amendement van de heer Van Sloten zeker niet steunen en het andere amendement wel, omdat het in ieder geval een aantal begrenzingen aangeeft en waarbij ook begrippen als haalbaar en betaalbaar een rol spelen. Iets wat voor de heer Jetten niet speelt, maar gelukkig hier in Wassenaar nog wel op het netvlies staat. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja, dank voorzitter. Het zal u niet verbazen, maar ik ben het eigenlijk best wel eens met mijn buurman. We zitten er eigenlijk wel op dezelfde manier in. En we vinden het eigenlijk een beetje zonde om voor zo een certificaat geld uit te geven. Neem de stappen om CO_2 te reduceren. We hebben geld voor van alles en nog wat ter beschikking om dat te doen. En jammer dat het op deze manier dan een duwtje moet krijgen. We zullen wel instemmen met het voorstel en zien het samen met het amendement van de VVD als een inventarisatie van hoever we zijn en waar we kunnen komen. En nou ja, de volgende stap, en dat is ook ingebouwd. Dat kunnen we alsnog beslissen, om daar wel of niet mee verder te gaan. Maar dan weten we in ieder geval

waar we aan toe zijn. Het amendement van GroenLinks vinden wij ook een stapje te ver gaan. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel voor de bijdrage in stereo. De heer Weyn.

De heer **Weyn**: Ja dank u voorzitter. Ja, er is al veel gezegd, dus ik kan eigenlijk inhoudelijk niet meer zoveel toevoegen. Ik dacht wel, het is, gezien het mijn laatste raadsvergadering is, toch mooi om een laatste termijn te hebben. Dus vandaar dat ik toch het woord heb gevraagd. Ja, wij zien dit als een uitvoering van motie van de raad door het college, dus wij steunen dit voorstel en wij denken ook dat het behulpzaam zal zijn bij de vermindering van de CO_2. Het sluit ook mooi aan bij de Lokale Energiestrategie, dus positief in die zin. We zijn ook mede-indiener van het amendement, samen met de VVD en de andere partijen voor de prestatieladder en steunen daar dus ook. Daarmee spreek ik tevens de hoop uit, als ik naar het amendement nog even terugga, en ook het vertrouwen dat ook in de volgende raad voldoende ruimte is voor het kader gezond verstand dat daarin genoemd wordt. Dus laten we kijken dat dat gaat lukken. Ten aanzien van het amendement van GroenLinks, wacht ik even de reactie van het college af, maar in principe zullen wij dat gaan steunen.

De **voorzitter**: Oké, dan constateer ik dat we de eerste termijn aan de zijde van de raad hebben gehad. En het lijkt mij nu een goed moment om even die korte schorsing in te gelasten. Dan geef ik na de schorsing het woord aan de wethouder Duurzaamheid. Het is nu 21.06 uur, dus ik heropen de vergadering weer om 21.11 uur. Hierbij is de vergadering geschorst.

Schorsing

De **voorzitter**: Dames en heren, hierbij heropen ik de vergadering. En geef ik graag het woord aan de wethouder Duurzaamheid.

Wethouder **Bloemendaal**: Dank u voor het woord voorzitter. Het is een genoegen voor het college om de raad zo betrokken te zien bij dit belangrijke onderwerp. Als we nagaan dat de motie toch even gelegen heeft, een motie die raadsbreed gesteund is, behalve door DLW, alweer in een ver verleden zo gezegd. En ik hoor nu de betrokkenheid, dan zijn we denk ik in weerwil van de openlijke kritiek van GroenLinks toch wel wat opgeschoven. Ja, we hebben het hier over middel en doelredenering. En het interessante en het brengt mij eigenlijk meteen bij de amendementen voorzitter, want daar gaat het uiteindelijk over vanavond, is dat wat als een eenvoudige oproep tot de CO_2-ladder is uitgezet is geworden tot een volwassen discussie over hoe, en ik citeer dan graag de VVD 'het gezonde verstand moet prevaleren'. En natuurlijk doet het dat, want de raad heeft gezond verstand en het college ook en we doen geen wedstrijd wie het meeste heeft, maar volgens mij hebben we het allemaal. Het is daarom ook makkelijk om de amendementspunten die aangebracht zijn in het amendement van de VVD, en door anderen gesteund, mee te nemen. En de kern van dat denken is dat we moeten doen wat we doen moeten, dat we slimmer moeten zijn dan we zijn, want er wordt een oproep gedaan om de ESG-systematiek in te voeren. Het niveau dat we bereikt hebben is dat uw wethouder dankzij GroenLinks en de Groene Meent voor de SDG zeventien goals door het dorp gelopen heeft. En dat moet GroenLinks toch tot vreugde hebben gestemd, dat daar een voorzichtig begin gemaakt is. En misschien kan GroenLinks wel incasseren dat nu ESG-denken daaroverheen komt. En dat er zelfs een voorstel wordt gedaan om als de, wat misschien door velen gezien werd als een gouden CO_2-ladder, misschien dan een zilveren CO_2-ladder wordt, want voorgesteld wordt om niveau 5 daaraf te halen en het college kan zich daarin vinden. Logischerwijs ook met de hernummering, want bij de nieuwe inbreng op 3 en 4 wordt in het nieuwe punt 5 samengevat dat als die certificering erop zit, in het kader van de CO_2-ladder, er dan ook een quickscan gedaan is door die denklijn om te evalueren naar niveau 4 en dat parallel ook een quickscan is gedaan om de ESG-systematiek in te voeren. En het amendement vraagt dan ook om een raadsvoorstel van de kant van het college met nadrukkelijke medeneming van de financiële paragraaf daarin. Want de financiën die nu voorliggen gaan over de CO_2-ladder en niet over de eventueel uit te voeren invoering van de ESG-denkwijze. Tot zover in grove pennenstreken als inleiding.

De **voorzitter**: Wethouder, misschien nog wel even, want ik probeer even te luisteren en sta even in de schoenen van een luisteraar in Wassenaar en hoor ESG en goals en toen dacht ik heel even: ben ik nu bij een sportverslag? Zou u nog een kleine duiding willen geven wat er dan precies met

die ESG wordt bedoeld, zodat iedereen ook meekrijgt dat het uiteindelijk over doelstellingen gaat die elk huishouden in Wassenaar raken?

Wethouder **Bloemendaal**: Dank u voorzitter voor deze aanwijzing. Ja, ik was daar net aan toe gekomen om dat de heer Borm eigenlijk de aftrap gaf met dat ESG-debat. En hij heeft denk ik in voldoende mate ook uitgelegd dat die parameters en die prikkels om je bestuur te ordenen rond en dat is dan Engels, Environmental, Social en Governamental goals, je bedrijfsvoering te regelen. Dat betekent dus een alomvattende manier van bedrijfsvoering en in het bedrijfsleven komt dat voor, in de bancaire wereld is het een gemeengoed heb ik begrepen en wij gaan daarover denken. En dankzij de inbreng van de VVD-fractie is dat denken dus ook aan de kant van het college nu gestart. En dat is ook de reden waarom we, toen ik in mijn eerste reactie zei die nieuwe punten 3 en 4, daarbij aansluiten, dus dank de heer Borm voor zijn diepere kijken dan het oog ziet, en die vormen van bedrijfsvoering mee gaan nemen op termijn. En ook voor de hint, om dat los te koppelen van de CO_2-ladder, zodat we enerzijds nu iets gaan doen wat we graag zouden willen doen, om inzicht te krijgen in onze eigen CO_2-huishouding en parallel op het punt van bedrijfsvoering en bestuur op een hoog-overniveau ons te gaan ordenen en de raad daar een voorstel op termijn voor te laten beoordelen. Ja en dan kom ik bij GroenLinks over klimaatneutraal 2030. Natuurlijk is het zo dat Parijs en het Klimaatakkoord en de Klimaatwet ons richting geven, en dat jaar 2030 zit daar in en dat is ook uw drijver voor uw amendement, zoals het ruim door allen bediscussieerd is. En het lijkt, zoals ik net het debat volgde, wat tegenover elkaar te staan. Ook sommige leden zeggen dat het elkaar versterkt en dat is denk ik ook eigenlijk wel de positie van het college, want als we het gezonde verstand van de VVD meenemen naar het gezonde verstand van GroenLinks, dan zou die samenwerking in de uitvoering moeten kunnen en hoeft dat elkaar helemaal niet te bijten. Ik dank de heer Van Noort voor zijn beeldspraak dat hij dacht dat hij geen buil er aan zal vallen. Nee, dat is ook zo, sterker nog, we gaan de goede kant uit hiermee. En zoals sommigen van u ook al gedebiteerd hebben, hoeft het elkaar niet te bijten, beide amendementen. En dat heb ik net betoogd. Dank D66 voor de steun en meten is weten. En het is versterkt werken als je een doel op de horizon hebt. Dan, de bijdrage van de heer Zoutendijk is helder.

De **voorzitter**: Wethouder, er is nog een interruptie van de heer Borm.

De heer **Borm**: Dank voorzitter. Ja, ik zou graag aan de wethouder iets willen vragen op het amendement van GroenLinks en zijn uitspraak dat dit niet hoeft te bijten met het andere amendement. Of de wethouder een appreciatie kan geven van de organisatorische en financiële gevolgen en dekking uit het stellen van dit doel, want een doel moet nooit iets in de lucht zijn wat alleen maar wensdenken is, maar er moet natuurlijk ook een uitvoering achter gaan zitten. Kan hij daar iets over vertellen, wat het college in de praktijk ziet wat hier aan kosten en impact mee gemoeid zal zijn?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Bloemendaal**: Nee, dat kan ik niet op dit moment op een goudschaaltje wegen. Net zomin als in uw amendement van het gezonde verstand waar u ook het college uitnodigt om daar later over na te denken. Het enige verschil is dat uw gezonde verstand ons vraagt niet verder te gaan dan de wettelijke drempel en GroenLinks vraagt denk ik om ons gezonde verstand nu te gebruiken en uiteindelijk ligt de Klimaatwet er natuurlijk om gevolgd te worden en als het niet gaat, refereer ik graag terug naar de discussie rond de Transitievisie Warmte, waar de VVD met haar woordvoerder de heer Borm, een enorme bijdrage heeft geleverd. Daar heeft u ook het gezonde verstand er in weten te schroeven door niet dingen te doen die niet kunnen, alleen dingen die wel kunnen. En ik denk dat we die spirit mee moeten nemen bij ook de uitwerking van deze beide amendementen. Dank DLW voor haar bijdrage. Ja, u bent in die zin consequent. U stemde destijds tegen, gelukkig bent u nu in ieder geval voor het feit dat we die certificatiestap maken en het college is dankbaar, want uiteindelijk zullen we handen en voeten moeten gaan geven aan het meten en weten rondom onze eigen CO_2-uitstoot. Dank de heer Weyn voor zijn begrip en voor zijn vriendelijke woorden tot slot. Voorzitter, ik ben door de bijdragen heen en heb geprobeerd de beide amendementen daarin te vervlechten en te appreciëren. Beide oordeel raad.

De **voorzitter**: Beide gevallen met een oordeel raad. Dank u wel. Dan kijk ik de raad rond of er nog een behoefte is aan een tweede termijn. Dat is het geval bij de heer Zoutendijk, dat is verder niet het geval. Dat is ook het geval bij de heer Borm en dan geef ik de heer Zoutendijk als eerste het woord en daarna de heer Borm. De heer Zoutendijk.

De heer **Zoutendijk**: Dank u wel voorzitter. Ja, ik ben toch een beetje verbaasd over de standpuntbepaling van het college over de amendementen. Ik zie het amendement van GroenLinks

weldegelijk als een verderstrekkend amendement waar geen enkele dekking voor is gegeven. Je weet eigenlijk niet eens waar je ja tegen zegt, omdat er wordt gesproken over ambities van een landelijke overheid die op elk moment kunnen veranderen, waar geen getallen bij staan. Oftewel, je geeft een soort blanco cheque. Dat gaat me veel en veel te ver, dat amendement. Dus ik wil in ieder geval mijn verbazing uitspreken dat het college daar zo over denkt. En ik zou in ieder geval bij de stemming wel eerst het verderstrekkende amendement in stemming willen krijgen. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dat is eigenlijk een verkapt ordevoorstel en die nemen we dan maar meteen over. Dus het amendement zullen we als eerste in stemming brengen. Hebben we dat meteen geregeld. De heer Borm.

De heer **Borm**: Dank voorzitter. Het is een onderwerp dat veel losmaakt en dat is op zich een mooi teken in de democratie, dat we op deze laatste echte raadsvergadering toch nog zoveel discussie hebben. Zelfs binnen de coalitiepartijen, tussen de coalitiepartijen, oppositie steunt het coalitieamendement, dus dat is een overwinning voor de democratie wat ons betreft. Inhoudelijk, er is nu geen sprake van een rijksdoelstelling voor de medeoverheden. Er is een coalitieakkoord op landelijk niveau waarin beleid uitgewerkt gaat worden voor die medeoverheden, waar ook een dekkingsvoorstel voor die medeoverheden gaat komen. En waar op een redelijke manier het stellen van dit soort doelen aan medeoverheden binnen een kader van ze gevraagd zal gaan worden. En ik denk dat het heel reëel is te denken dat wat de heer Van Sloten van GroenLinks voor ogen heeft, gehaald gaat kunnen worden en dat we dat ook van harte zullen steunen. En ook om dat als doel te gaan plaatsen. En dan kunt u vragen, waarom bent u dan toch tegen het amendement? Dus de uitkomst, waarschijnlijk zullen we daar voor zijn, alleen op dit moment met de informatie die we nu hebben, zonder een financieel dekkingsvoorstel, zonder inzichtelijk te hebben wat hier organisatorisch allemaal mee gemoeid is, zonder te weten als we nu een doel stellen waar we ook echt voor gaan als ambtelijke organisatie, wat dit nu betekent. Want we nemen dus de rijksdoelstellingen en de rijksambities op het gebied van duurzaamheid over. Dat is ongelooflijk breed. Dat gaat verder dan alleen CO_2. En als we deze zinnen in het besluit opnemen, wij zien dat dat heel veel kwaad kan, hoewel de bedoeling erachter goed is. En hoewel we dus ook waarschijnlijk ten aanzien van de door de heer Van Sloten in zijn inbreng genoemde gewenste situatie, dat we per 2030 niet gaan zeggen we gaan wat doen, maar dat we dan wat gedaan hebben omdat we dan als organisatie op het gebied van CO_2 neutraal zijn. Waarschijnlijk steunen we dat doel. En waarschijnlijk gaan we er ook voor zorgen dat we daar gaan komen en samen gaan we dat doen. Maar we zijn dus tegen dit amendement van GroenLinks. Het stellen van een doel op basis van rijksdoelstellingen en -ambities zonder vertaalslag, zonder dekkingsvoorstel, zonder impactanalyses, zonder nadere onderbouwing, is een blanco cheque en dat gaat ons voor vanavond te ver. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: De heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Ja dank voorzitter. Ik doe het niet in een interruptie, want ik denk niet dat het zin heeft om nog meer heen en weer te gaan. Ik heb net even uitgezocht wat het precieze bedrag is, maar tot 2030 wordt er € 5,6 miljard beschikbaar gesteld voor uitvoeringskosten medeoverheden voor plannen die voortvloeien uit het Klimaatakkoord en aanvullend klimaatbeleid. Dus dat is € 5,6 miljard waar we ook aanspraak op kunnen maken. En dan even op de onzekerheden die inderdaad in mijn amendement zitten. Ik vind het altijd wonderlijk als het over klimaat gaat, dan moet het allemaal over terugverdientijden gaan en dan moet het allemaal zeker zijn en moet het allemaal tot zoveel cijfers achter de komma bekend zijn. En dan hebben we een maand geleden € 12,5 miljoen beschikbaar gesteld voor de verbouwing van De Paauw waar zoveel onzekerheden nog inzitten, maar dat is dan geen enkel probleem. Het is alleen maar een constatering voorzitter. En daar wilde ik het verder bij laten.

De **voorzitter**: Ik zag dat op de bijdrage van de heer Borm in ieder geval de heer Zoutendijk nog een vraag had aan de heer Borm. De heer Zoutendijk.

De heer **Zoutendijk**: Op de bijdrage van de heer Van Sloten. Of was dat niet de bedoeling?

De **voorzitter**: Ja dat mag, dan geef ik de heer Borm ook nog even de gelegenheid om nog te reageren, waarbij we wel graag bij het voorstel willen blijven. De heer Zoutendijk.

De heer **Zoutendijk**: Ja, ik hoor dan aan over hoeveel geld er mogelijk beschikbaar komt voor dat soort maatregelen, ik houd er rekening mee dat dit kabinet nog een paar maanden zit en dan zien we wel weer verder.

De **voorzitter**: Oké, daar neemt de Van Sloten vast kennis van. Goed, we gaan terug naar Wassenaar. De heer Borm.

De heer **Borm**: Dank voorzitter. Ja, ik hoor in de heer Van Sloten zijn inbreng zeggen dat er € 5,6 miljard gepland wordt om in de komende zeven jaar uit te geven voor die medeoverheden. Dat is heel mooi en daar zal ongetwijfeld ook… Net als met de jeugdzorg, dat werd ook opeens aan medeoverheden overhandigd en daar is toch iets meer geld voor nodig gebleken, waardoor de ozb-verhogingen in veel gemeenten nodig zijn geweest en er heel veel problemen zijn gekomen. Hoe weet de heer Van Sloten dat het bedrag dat er uitgegeven moet worden niet € 15 miljard gaat zijn door die medeoverheden? Hoe weten we dat?

De **voorzitter**: De heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Heel simpel. Dat weten we niet. En de verwachting is dat het meer is dan € 5,6 miljard. En dat is niet zozeer een probleem, je hebt gewoon een verantwoordelijkheid te nemen als gemeente. En daar mag je dan ook wat voor bijdragen. En het is niet zo dat we alleen maar dingen doen omdat we daar vanuit Den Haag geld voor krijgen. Als ik nu zou vragen om 'jongens, we gaan volgend jaar volledig klimaatneutraal zijn', dan zou ik zeggen dat ik het dan een logische reactie vind dat je zegt dat er een dekkingsvoorstel onder moet zitten, maar voor een doelstelling in 2030 dan denk ik: jongens, dan slaan we wel elke discussie dood.

De **voorzitter**: De heer Borm, heeft u nog iets prangends wat u denkt dat u dichter bij elkaar brengt?

De heer **Borm**: Ja, ik denk het wel. Ik vraag mij namelijk oprecht af, aan de heer Van Sloten, want als we allebei hetzelfde doel voor ogen hebben dat we het wereldwijde probleem van de klimaatverandering aanpakken en dat dit debat een bijdrage daaraan moet gaan doen, dan is de vraag aan de heer Van Sloten of hij ervan overtuigd is dat elke ambtelijke organisatie, daar de pijlen op te richten, versus uiteindelijk te zorgen dat er op grotere schaal met opwekken en opslag van energie, duurzame energie, dat we daar als samenleving verder mee komen en dat het ook belangrijk is dat de organisaties hun CO_2-voetafdruk gaan beperken, maar dat een groter verhaal bestaat uit wat er met energieopwekking op een duurzame wijze en -opslag gedaan moet worden.

De **voorzitter**: Dank. Volgens mij het ik geen vragen meer aan het college gehoord. Is er toch nog behoefte in de tweede termijn voor een wethouder te reageren?

Wethouder **Bloemendaal**: Als u het toestaat voorzitter.

De **voorzitter**: Ja.

Wethouder **Bloemendaal**: Ik wil mij niet in de rol manoeuvreren van politiek commentator door het voorspellen wanneer het kabinet valt, dus dat laat ik graag over aan de leden aan deze tafel. Zij hebben daar oordelen over. Wat ik toch nog aan de raad zou willen meegeven is dat de ESG-informatiezoektocht die we gaan doen in opdracht van het amendement als college ons ook inzicht gaat geven in hoe we onze bedrijfsvoering op een hoog-overniveau zouden kunnen gaan organiseren. En dat zal wellicht ook helpen om, zoals in het vierde punt aangegeven, de niet wettelijk verplichte dingen misschien wel helemaal niet aan de orde komen. En met de niet wettelijk verplichte komt er wellicht ruimte voor de wettelijk verplichte dingen, zoals het andere amendement suggereert. Ik wil het daarbij laten voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan rond ik hierbij de beraadslaging af. En zoals reeds aangekondigd gaan we beginnen met de stemmingen over de amendementen. En dan beginnen we met het amendement ingediend door de heer Van Sloten met het toevoegen van een nieuw beslispunt 7.

Amendement over CO_2-prestatieladder
Ingediend door GroenLinks

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 22 februari 2022;
gehoord de beraadslagingen;
wijzigt het ontwerpbesluit behorend bij het raadsvoorstel CO_2-prestatieladder als volgt:

aan het besluit wordt toegevoegd:

beslispunt 7: Het doel voor CO_2-reductie voor de gemeentelijke organisatie is minimaal gelijk aan de rijksdoelstellingen en -ambities in het kader van duurzaamheid."

De **voorzitter**: Wie is voor dit amendement? Dat zijn de fracties van Lokaal Wassenaar!, het CDA, GroenLinks, D66 en de PvdA. Wie is er tegen? Fracties van VVD, Fractie Mulder, Hart voor Wassenaar, DLW en Fractie Zoutendijk. En daarmee is in de verhouding 11 stemmen tegen, 9 stemmen voor, het amendement verworpen.

Amendement over de CO_2-prestatieladder
Ingediend door VVD, Fractie Mulder, Lokaal Wassenaar!, D66, CDA en Fractie Zoutendijk

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 22 februari 2022;
gehoord de beraadslagingen;
wijzigt het ontwerpbesluit behorend bij het raadsvoorstel CO_2-prestatieladder als volgt:

beslispunt 1 als volgt aan te passen: schrap "en vijf";

nieuwe beslispunten 3 en 4 na huidig beslispunt 2 in te voegen en de overige beslispunten opnieuw te nummeren, met de volgende tekst:
"3. Het college opdracht te geven een raadsvoorstel uit te werken om een quickscan naar het inbedden van ESG-informatie in processen, systemen en interne organisatie uit te laten voeren, met dekking uit de algemene reserve";

"4. Voor zover niet wettelijk verplicht, elke aanpassing op basis van niet-financiële criteria, waaronder de CO_2-prestatieladder, te toetsen aan de volgende twee kaders:
(a) Toegepast gezond verstand;
(b) Alle verduurzamingsmaatregelen steunen die zich binnen twintig jaar terugverdienen";

beslispunt 5 (oorspronkelijk beslispunt 3) aan te passen:
van: "Na de uitkomst van de quickscan te overwegen ook de certificering op niveau vier en vijf aan te vragen" naar;
naar: "Naar aanleiding van de uitkomst van de quickscans met een raadsvoorstel naar de raad te komen"."

De **voorzitter**: Dan gaan we naar het tweede amendement, ingediend door de heer Borm, Mulder, Weyn, Gout, Koetsier en Zoutendijk. Wie is voor dit amendement? Dat zijn de fracties van Lokaal Wassenaar!, VVD, Fractie Mulder, het CDA, GroenLinks, ik zie trouwens een unanieme raad. Unaniem aangenomen. Dat zorgt ook voor de wijziging van het voorstel op de punten die zijn voorgesteld. Dus het amendement past in die zin het voorstel aan. Hiermee dus het gewijzigde voorstel conform het amendement dat is aangenomen. En wie is voor het gewijzigde voorstel? Ook dat is een unanieme gemeenteraad en hiermee is het voorstel over de CO_2-prestatieladder aangenomen. Dank u wel.

9. Motie vreemd aan de orde van de dag

De **voorzitter**: Dan gaan we over naar agendapunt 9 motie vreemd aan de orde van de dag en ik geef graag het woord aan de heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Ja dank voorzitter. Het is inderdaad mogelijk mijn laatste raad. Mogelijk of zeker, dat is afhankelijk van de kiezers en ik heb nog de leeftijd. Ik heb gezien dat je ook nog een comeback kan maken zoals de heer Van Noort dat heeft gedaan op latere leeftijd. Om dan wel in alle wijsheid besluiten hier te nemen. Nee, ik heb altijd geleerd, dat komt met de jaren en dan ga je pas echt slimme dingen zeggen en dat zie ik ook nu vaak, als ik dan de bijdrage van de heer Van Noort hoor, dan denk ik: zo had ik het willen zeggen. Misschien is dat nog aan mij gegund om dat nog een keer te doen. Maar omdat het de laatste inhoudelijke raad is van deze raad wilde ik eigenlijk nog even teruggrijpen op een punt dat ik in de eerste raadsvergadering eigenlijk gedaan heb van deze raad. En dat is een motie indienen over het zo snel mogelijk verwijderen van de parkeerplaats bij Museum Voorlinden. Ik vind dat je niet op incidenten moet reageren als raad, maar dit is wel een punt waarvan ik zeg: daar moeten we gewoon wat mee. Toen vond ik dat we daar wat mee moesten en ik probeer het nu in wat meer algemene termen. Want we hebben toen het handhavingstraject gestart onder druk van de raad. Dat is toen wat afgezwakt later met aanvullende moties, maar sindsdien is het eigenlijk heel stil geweest. En ik fiets daar regelmatig langs en ik heb nog steeds contact met mensen die er wonen en de parkeerplaats ligt er nog net zo

lelijk en illegaal bij als vijf jaar geleden toen die is aangelegd. We hebben toen dwangsommen opgelegd. Die zijn uiteindelijk niet ingevorderd. En ik vind dat het onder de, en daar is de motie op gericht, actieve informatieplicht van het college hoort, dat als er dwangsommen niet worden ingevorderd en dan substantiële, zoals waar het hierover gaat, dan hebben we het echt over tienduizenden euro's, dat je daar actief de raad over moet informeren dat je dat niet gaat doen. Dat je dat besluit hebt genomen. Ik zeg niet dat de raad daarmee moet instemmen, ik vind dat toch nog steeds de verantwoordelijkheid van het college, maar ik vind wel dat het hoort onder de actieve informatieplicht naar de raad toe en dat je daarna ook de raad actief informeert over de vervolgstappen die worden genomen om te zorgen dat die overtreding zo spoedig mogelijk wordt beëindigd. Want we zitten nu met een situatie dat we als raad hebben uitgesproken dat hij zo snel mogelijk weg moet, en dat de illegale parkeerplaats in alle lelijkheid en illegaliteit en in echt een van de meest beschermde stukjes van Nederland er nog steeds ligt en dat we daar als raad al, volgens mij is de laatste informatiebrief bijna twee jaar geleden. Ik vind dat niet kunnen en daarom is deze motie er dus op gericht om te voorkomen dat dit soort situaties in de toekomst nog plaatsvindt. Ik heb erover getwijfeld om het college te vragen om een notitie te schrijven over hoe het invulling wil gaan geven aan de actieve informatieplicht, want we hebben vaker incidenten gehad waarvan wij als raad zeiden: dit hadden we als raad eerder willen weten. Maar ik denk dat dat iets is voor een nieuw college dat er zit. Ik denk niet dat je nu een college dat op een weg naar buiten is nog zo een opdracht mee moet geven. Maar op dit punt wil ik inderdaad wel dat we als raad uitspreken dat we in dit soort gevallen daar actief over geïnformeerd willen worden.

De **voorzitter**: Dan is hierbij de motie ingediend. Hij was natuurlijk ook al van tevoren rondgestuurd. Dan maakt hij in ieder geval nu onderdeel uit van de beraadslaging. Ik kijk even rond of er vanuit de raad vragen zijn over de motie. Dat is het geval. De heer Zoutendijk.

De heer **Zoutendijk**: Dank u voorzitter. Ja, het eerste punt van actief informeren, wie kan daar tegen zijn? Dat lijkt mij een prima zaak. Maar in die tweede lees ik toch in situaties actief te informeren over de vervolgstappen. Ook prima, maar dan staat er: "om te zorgen dat de overtreding zo spoedig mogelijk wordt beëindigd.". Maar goed, er zijn natuurlijk ook situaties, en dan wil ik het niet over Museum Voorlinden hebben, maar in zijn algemeenheid, waarin het college van mening zou kunnen zijn dat die overtreding moet worden gedoogd of anderszins. Het is mij niet helemaal duidelijk als ik hier ja tegen zeg, zeg ik dan in alle situaties dat overtredingen hoe dan ook moeten worden beëindigd en dat er geen enkele mogelijkheid is om iets te gedogen of alsnog terug te komen op het invorderen van dwangsommen.

De **voorzitter**: De heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Ik moet daar even over nadenken, maar ik vind het een zeer terecht punt, want je hebt inderdaad situaties waar je dan in tweede instantie zegt: het handhaven stoppen we, we gedogen deze situatie. Ik zit even te kijken hoe je dat zou kunnen verwoorden, want ik vind dat je daar de raad dan ook over moet informeren. Want ik denk dat we nu een aantal situaties hebben in de gemeente, ik denk dat iedereen ze op kan noemen, ik heb er al eerder aandacht voor gevraagd, waar stilzwijgend wordt gedoogd. We hebben bij de begrotingsbehandeling nog, dat kostte volgens mij drie interrupties van vijf verschillende mensen ongeveer om te horen van de wethouder dat we inderdaad de situatie gedogen nu in het hotel aan de Katwijkseweg. Ik vind dat dat ook zou horen bij die actieve informatieplicht, dat je als gemeente, zeker als het gaat om waar dus een handhavingstraject is gestart, want anders spreek je niet over dwangsommen, je dan achteraf zegt: we gaan dat niet opleggen, maar we gaan ook niet zorgen dat die situatie wordt beëindigd, dan zou je ook inderdaad daarover geïnformeerd moeten worden. Dan moeten we die tekst een klein beetje aanpassen. Dus dat zo spoedig mogelijk wordt beëindigd, ik zal even kijken.

De **voorzitter**: Of een ander maatschappelijk gewenst effect teweeg wordt gebracht?

De heer **Van Sloten**: Ja, dan inderdaad welke vervolgstappen worden genomen. Dan kan je de laatste zin helemaal weg halen.

De **voorzitter**: Sorry, wat is uw voorstel?

De heer **Van Sloten**: Mijn voorstel is om dan van die zin te maken: "in situaties waar dit het geval is, de gemeenteraad actief te informeren over de vervolgstappen die worden genomen."

De **voorzitter**: Dan zetten we een punt en wordt dus nu in de motie "om te zorgen dat de overtreding zo spoedig mogelijk wordt beëindigd" geschrapt uit de motie.

De heer **Van Sloten**: Dank mijnheer Zoutendijk voor deze aanvulling, want het is inderdaad een aanscherping die de motie beter maakt.

De **voorzitter**: Helder. Dank. Ik kijk nog even verder rond. Zijn er nog vragen hierop? Nee. Dan ga ik naar het college voor een appreciatie op de motie.

Wethouder **Wassenaar**: Dank u wel voorzitter. De motie is helder. Het is overigens de perceptie van het college, voorzitter, dat in belangwekkende zaken, en daar hebben we het hier over, want er wordt over substantiële bedragen gesproken, de commissie of de raad toch wel geregeld te informeren. Dat is een beetje afhankelijk van de stand van zaken waarin de zaak verkeert. Over Huize Ivicke rond dwangbevelen hebben we ook laatstelijk nog een raadsinformatiebrief gestuurd. Over Museum Voorlinden, dat ook een voorbeeld is dat door de heer Van Sloten werd genoemd hebben we nog in de commissie van november de stand van zaken doorgesproken. Maar zoals ook eerder gezegd werd, wie zal er tegen zijn dat we dat structureel ook op substantiële bedragen bij dwangsommen aan de raad doen. Dat onderschrijft het college. Ik hecht er alleen aan voorzitter, dat realiseer ik mij nu, de heer Van Sloten refereerde specifiek aan de dwangsom tot verwijdering van het parkeerterrein, maar daarna heeft de raad een motie van D66 meen ik aangenomen, waarin werd aangedrongen op alsnog legaliseren, waar dus nog steeds aan wordt gewerkt, welke stand van zaken we in november hebben doorgesproken. Maar resumerende, niemand is er tegen om de raad op verzoek op die punten te informeren. Dus wat dat betreft is de appreciatie van het college oordeel raad. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan gaan we over richting de stemming, waarbij ik wil aangeven dat de motie door de bespreking is gewijzigd. Er is dus nu de volgende oproep. Draagt het college op de gemeenteraad actief te informeren in het geval er besloten wordt dwangsommen met een substantiële omvang niet in te vorderen. Ten tweede, in de situaties waar dit het geval is de gemeenteraad actief te informeren over de vervolgstappen die worden genomen. En gaat over tot de orde van de dag. Ik breng de motie in stemming.

Motie vreemd actieve informatieplicht dwangsommen
Ingediend door GroenLinks

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 22 februari 2022;

in aanmerking nemende dat:
- het college een actieve informatieplicht heeft;

draagt het college op:
- De gemeenteraad actief te informeren in het geval er besloten wordt dwangsommen met een substantiële omvang niet in te vorderen;
- In situaties waar dit het geval is de gemeenteraad actief te informeren over de vervolgstappen die worden genomen;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Wie is voor deze motie, ingediend door de heer Van Sloten. Dat is een unanieme gemeenteraad en daarmee is de motie aangenomen. Dank u wel en gefeliciteerd daarmee.

10. Vragenronde

De **voorzitter**: En dan gaan we nu naar de vragenronde, agendapunt 10. En daar heeft de heer Van Sloten aangegeven een vraag te hebben. Ik geef de heer Van Sloten het woord.

De heer **Van Sloten**: Ja, dank. Ik wil even de archieven ingaan met de meeste woorden uitgesproken door een raadslid in een raadsvergadering. Dank voorzitter. Ik moet de vraag even erbij zoeken en die betreft inderdaad de stormschade. En ik wil vooraf even mijn waardering uitspreken voor de hulpdiensten. Ik denk dat die fantastisch werk hebben geleverd en als ik zie wat voor schade er is ontstaan en hoeveel schade er al is opgeruimd, dan denk ik dat ze ontzettend hard gewerkt hebben, maar een aantal Wassenaarse bedrijven hebben daar inderdaad ontzettend aan bijgedragen. En de brandweer is volgens mij tot diep in de nacht bezig geweest om mensen uit de brand te helpen. Maar de vraag, afgelopen weekend is er inderdaad veel schade ontstaan door verschillende stormen. Diverse bomen in de gemeente zijn omgewaaid. En mijn vraag is, welke stappen gaat de gemeente nemen om het verlies aan groen te compenseren? En mogelijk dat de gemeente daarover iets kan zeggen, over dekkingsvoorstellen, want dan krijgen we misschien de

VVD mee. Maar gewoon om te kijken, want in een bos is het af en toe echt heel goed dat er een flinke storm overheen gaat. Dat er plekken openvallen, maar andere plekken in Wassenaar zijn gewoon bomen die zijn omgevallen. De enige bomen die er stonden en dan lijkt het me goed dat we daar iets gaan compenseren.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik geef het woord aan wethouder bomen.

Wethouder **Wassenaar**: Dank u voorzitter. Fijn dat de heer Van Sloten de waardering uitspreekt voor de inzet van onze mensen, politie, brandweer, nou ja, iedereen die daarbij betrokken is bij deze gigaoperatie, want dat was het toch wel. Het college heeft zich daar ook al eerder bij aangesloten en die woorden ook al in de richting van de medewerkers geuit. Het is waar dat er een fors aantal bomen zijn omgegaan. In de wijken, langs de lanen en straten zijn dat er 65-66 tot nog toe geteld. Het opruimen daarvan is aardig gevorderd. Om een beetje een beeld te geven, van Polanenpark 12, langs de Storm van 's Gravesandeweg 7, 4, Bellesteijnlaan 9, in Horst en Voordelaan, dat is dan wel weer het buitengebied. Maar ja, als je dat zo doortelt, veel straten één à twee bomen. We zitten nu op 66. We hebben nog niet het beeld binnen de parken en de bosschages die er zijn. Als dit allemaal is opgeruimd, dan gaan we daarin verder. Het is de bedoeling om in ieder geval zeker de bomen in de wijken te vervangen. Dat zal in ieder geval dit najaar, komend najaar pas zijn volledige beslag gaan krijgen. We proberen dat uiteraard binnen de lopende begroting te doen, maar als dat begrotelijk wordt, dan zullen we u met een voorstel benaderen, zoals dat hoort. Binnen de parken, als het gaat om de gerestaureerde parken De Paauw en Backershagen, dan zal er zeker vervanging plaatsvinden, want daar is naar de inrichting gekeken en naar de structuren. De parken die nog in bewerking zijn, dan zullen we misschien een boom die omgevallen is, die verwilderd is opgekomen laten gaan, maar we kijken dan vooral naar de waardevolle structuren en composities die je in die landschapsparken ziet. Dus ook daar zal dan vervanging plaatsvinden. Dus ja, tot zover het antwoord voorzitter.

De **voorzitter**: Ik zie een duim, geen vervolgvraag en instemming daarin. Ik kijk nog even rond of het verder in de raad nog tot vervolgvragen leidt. Dat is niet het geval. Dan sluit ik hierbij de vragenronde af.

11. Sluiting vergadering

De **voorzitter**: En komen we richting de sluiting van de vergadering. Voordat we overgaan tot sluiting van de vergadering kan ik u in ieder geval het goede nieuws melden dat de volgende vergadering nog van deze gemeenteraad, dat is namelijk de afscheidsraad op 28 maart a.s., nu de maatregelen rondom corona vanaf aankomende vrijdag verder de anderhalve meter gaan loslaten, betekent dat ook dat wij weer terug kunnen naar de oude situatie. Deze gemeenteraadzaal zal ook weer worden ingericht en voor sommigen zal dat vreemd zijn, want die hebben nog nooit iets anders meegemaakt, maar dat we weer teruggaan naar de situatie dat we zal ik maar zeggen, weer in de oude opstelling gaan. Dat betekent ook dat publiek weer kan, in beperkte mate, maar wel aanwezig kan zijn. Dat vind ik overigens bij een afscheidsraad ook een heuglijke mededeling. Dat is heel prettig, dat dat kan. En dat zal dan ook voor de installatieraad van de nieuwe raad op de 30e, want de raad op de 28e, dat is nog deze raad, neemt twee zeer belangrijke besluiten. Dat is namelijk de rechtmatigheid van de verkiezingen vaststellen en de toelating van de opvolgers in de nieuwe raad. En dat is wel een belangrijke voorwaarde, wil weer een nieuwe raad aan de start kunnen verschijnen. Dus dat staat allemaal geprojecteerd voor 28 maart a.s. Wat we ook gaan doen is dat op 16 maart a.s. er een uitslagenavond komt. Wat verderop op de avond gaan we dat ook laten gebeuren hier in De Paauw. Dus dat betekent ook dat we een uitslagenavond hier in ons bestuurscentrum gaan hebben. Dat is een voorbode van hetgeen er nu aankomt, want het is vanavond al eerder gememoreerd. Het was de laatste nog inhoudelijke besluitvormende raad van deze bestuursperiode. En ik heb met veel plezier vanavond gekeken naar hoe dit verloop en debat ging over een dossier waar allang over is gesproken, twintig jaar, en toch een besluit. En dat er een heus debat was over duurzaamheid, waarbij er best grappige dingen gebeurden, GroenLinks verdedigde het kabinetsbeleid. De VVD strubbelde nog wat tegen. De PvdA steunde de coalitie. En de heer Everard geeft aan dat er echt nog iets moet gebeuren aan de verduurzaming van dit gebouw, waar hij helemaal gelijk in heeft, om ervoor te zorgen dat dit pand ook op temperatuur komt. Of hij is al met een warme jassendag begonnen, ik weet het niet. Hoe het ook zij, en ik denk ook met de afsluiting ingaan op een actualiteit van de storm van dit weekend, waarbij het ook mooi is dat er aandacht en liefde is voor de bomen in ons mooie groene Wassenaar en ook waardering voor onze organisatie en al de hulpverleners die dit weekend en nog steeds keihard aan het werk zijn geweest. En dat lijkt mij een prachtige conclusie van deze slotraad. Wat ik u ga wensen is een

hele goede verkiezingstijd. Acht partijen. Fors veel kandidaten die zich allemaal weer willen gaan inzetten voor Wassenaar. Ik wens u daarbij ook hele mooie gesprekken met de Wassenaarders, want dat is wat campagnetijd is, in gesprek komen. Overigens ook na campagnetijd. Dat horen inwoners van Wassenaar ook graag. Ga die mooie gesprekken aan en doe dat via de lijnen van de inhoud en respect. Dat is eigenlijk voortzetting van hetgeen we hier vanavond ook met elkaar hebben gewisseld. Dus ik denk dat dat een hele goede boodschap is, waar nog vele anderen in Nederland in politieke arena's wat van kunnen leren. En dan is er nog maar één ding, en dat is de oproep aan alle Wassenaarders. En dat is: elke stem telt in Wassenaar. U zult de komende tijd vaak een anderhalf meter groot potlood zien, hopelijk gaan een heleboel mensen zichzelf fotograferen en dat weer delen, met maar één oproep en dat is dat we een hoge opkomst gaan krijgen op 14, 15 en zeker op de topstemmingsdag, 16 maart a.s.. En dan ga ik u ongetwijfeld allemaal op die avond van 16 maart, wat later op de avond zien. En ik zie u weer heel graag op 28 maart a.s. Ik sluit hierbij de vergadering. Goede verkiezingstijd!

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad d.d. 28 maart 2022.

De griffier,	De voorzitter,
drs. J. Kleinhesselink	drs. L.A. de Lange